

Szerkesztőség

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal

Bulv. Regele Ferdinand 22.
(József főherceg-ut.)

(Aradi Nyomda Vállalat)

Sürgönycím: Közlöny, Arad

Telefonszám

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egyes évre ... 800 Lei
Fél évre ... 400 Lei
Negyed évre ... 150 Lei
Hasonló ... 50 Lei

Művelés díjazás szerinti
Megjelenik naponta reggel.

Egyes szám ára 3 lej, vasárnap
4 lej. Hasonlóban 50 halmaz
árba.

A Boselek

A pénzhajzás korát éljük. Ma nem nyújt meglepedést a polgári jólét és a nagy vagyon arra tüzei birtokosát, hogy még többet szerezzen. Valamikor régen már beérkezett, meglegedett ember volt az akinek a vagyona nyugodt életet és zavartalan jövőt biztosított. Ma a Boselek korát éljük, a mérhetetlen vagyonok szerzésének idejét. A konjunktúrát kihasználói, az igazi hazardőrök, egyre újabb és újabb pénztömegek után vetik magukat, mert sohasem elég a könnyen szerzett nagy vagyonuk. A pénz urán hájzsa, a konjunktúra forszírozott kihasználása, az ingátag alapokra épített spekuláció igen gyakran megbosszulja magát. A hirtelen felkapaszkodottak sorsa mindig bizonytalan, nincs meg bennük a vagyonnak az a megbecsülése, mint szokott lenni azokban, akik nehéz fárasztó munkával jutottak hozzá. És a könnyen szerzett vagyon sorsa az, hogy könnyen hagyja el könnyelmű birtokosát.

Vörös István dr. sorsa teszi aktuálissá ezt a problémát. Az ismert

pénzember is a konjunktúrális pénzhajzásnak az áldozata. Barátja, cégvezetője, akinek előkelő állása és bizonyára bő jövedelme volt, két milliárdot sikkasztott. Békében szerény kisfizetésű hivatalnok volt ez a cégvezető, akit barátai összeköttetés emelt egy egész életre biztosított nyugodt pozícióba, de megszédült a rengeteg pénz től, ami megfordult kezén és több, mint tíz milliónyi fejjel megszökött. A sikkasztó sorsa nem bizonytalan. A bűnös uton szerzett pénz élvezetét a rossz lelkiismeret és a félelem keserűvé teszi és nem támad gyümölcse — a semmibe vész a sikkasztóval együtt.

Azonban meg kell egy pillanatra állanunk Vörös István eseténél. A két milliárdos sikkasztás voltaképpen nem csak két milliárdos kárt jelent, hanem annak háromnegyszeresét is megközelíti. A hiteltelők nem várnak és ha a fejletést el akarják kerülni, az üzletfelek kiellégítése felette sürgős. A kényszerértékesítés az eladott ingatlanok és ingók értékén jóval alul történhet csak és Vörös Istvánnak a két milliárdos sikkasztás többszörös veszteséget okozott. De

Vörös István a régi fizletember tisztességével feltékeny nevére és nem a veszteség csökkentése, hanem az üzletfelek kiellégítése és nevé tisztességének megőrzése volt a célja, ami óriási áldozat árán sikerült.

Hogy tanulságot is vonjunk le

ebből a nagy összeomlásból, mint újabb bizonyosságát állapíthatjuk meg annak a régi elvnek, hogy a polgári jólét még mindig van olyan érték, mint a Boselek agy bomlasztó, szédíthető és minden idegszálát megfeszítő pünkösdi pénzki rálysága.

Magyarország új királyt választ?

(Benes és Bethlen megállapodása a magyar államformát illetően. — Andrássy Gyula lehetetlenné tartja a választást.)

Budapestről táviratozzák: A magyar külföldi kölcsonnel kapcsolatban élénk megbeszélés tárgyat képezi az a hír, mely szerint — állítólag — Bethlen és Benes megállapodtak volna egymással Magyarország államformáját illetően. A megállapodás szerint Magyarország a közel jövőben királyt fog választani.

Andrássy Gyula gróf a „Világ”-ban foglalkozik ezzel a kérdéssel és a többi közt a következőket mondja:

— En is hallottam arról, hogy királyválasztás előtt állunk és ebben a tekintetben megállapodás történt volna Bethlen és Benes kö-

zött. En ebből a hírből egy szót sem hiszek és nem tudom komolyan venni. A királyválasztás gondolata teljesen ellentmond az általános hangulatnak, a meglévő törvényeknek és az ország akaratának. Ennek a hírnak az igazságában már csak azért sem hiszek, mert a legelső, aki a királyválasztásnak ellene fog mondani, maga a kormányzó, Horthy Miklós lesz. Nem tartom azonban lehetetlenné, hogy az okos Benes csehszlovák külügyminiszter, nagy szívéssen látná, ha Magyarországon a zürzavaros állapotokat még fokozná egy királyválasztás izgalma, amely az ország erejét teljesen fel-

A régi Aradról.

Írta: Csiky Károly.

Az 1872-es évben nevezetes dátum Arad város életében. Az 1870. 42. törvénycikk tüzetesen rendezte a zilált és elhiánygolt szabad királyi városok sorsát. A törvényhozás a közigazgatási hatóságok hatásköréből elvett, szükségessé vált tehát a törvényhatóságok új szervezése. A szervezési szabályok megszerkesztése alatt heves viták zajlottak le akkoriban a város közgyűlési termében, amely a főtéri Freyberger-féle kétemeletes házban volt. Különösen sok gondot okozott a városatyáknak a tisztviselők fizetésének megállapítása.

A sok vitának Bogdánffy György vetett véget, aki azt mondta, hogy jó tisztviselőket csak jó fizetés mellett lehet kapni. Ennek a felszólalásnak hatása alatt állapították meg azután a jó fizetéseket. A polgármester évi fizetése 2400 forint, a főkapitány évi fizetése 1600 forint, a tanácsosoké 1400 forint és így tovább. A tisztujtást megelőzőleg városzerte nagy korteskedések folytak, amelyek a város közéletét egészen kihatották rendes kerékvágásából,

mert a politika is közrejátszott, a jobb és a balpárt állott szemben egymással. Hiába kérte Dáni Ferenc főispán a választókat, hogy tegyék félre a politikát és arra törekedjenek, hogy egy oly erős tisztviselőt válasszanak, amely az éveken át folytatott értelmetlen közigazgatás folytán Augius-istállóává vált kátyuból képes lesz kiemelni a városi ügyek megoldatlan összesét. A pártszenvédelyt nem lehetett leküzdeni. A főispán a kátyuból kiemelendő megoldatlan ügyek alatt az új városfőház, színház és bérház építését, a Maros-parti védőgátak kiépítését, a várost fertőző Holtmaros szabályozását, a kasszárnyak és iskolák felépítését értette. Ilyen izgatott állapotok között következett be a tisztujtás határnapja: 1872. február 21. Ezt megelőzőleg megalakult a kijelölt bizottság, amelynek elnöke a főispán, tagjai pedig Bogdánffy György, Kristyóry Zsigmond, Dániel Lázár, Atzél Péter, Náray Imre és Andrányi Károly lettek.

A választás megkezdése előtt a főispán még egyszer figyelmeztette a képviselőket, hogy a város ügye a képvislet kezébe van letéve és telenti, hogy a polgármes-

teri állásra a közbizalom egy férfiában pontosult össze. Így csak egy jelölt van: Vörös Pál. Hasonlóképpen a főkapitányi állásra is egyedüli jelölt Urbányi János. Mindkettőjüket közfelkiáltással megválasztották. A három tanácsosi állásra már több pályázó akadt: Szekulits János, Scheinert Nándor, Szaller Jakab, Péterffy Antal, Farkas Menyhért, Rossu János, Mayer Imre, Drátsay Zsigmond, Gencsy György, Váry János. Megválasztották Scheinert Nándort, Farkas Menyhértet és Drátsay Zsigmondot. A főjegyzői állásra jelöltettek: Antalfy Endre, Varga János és Insztitoris Kálmán, akik közül az utóbbit választották meg. A főügyészi állásra pályáztak Rossu János, Salacz Gyula, Péterffy Antal. A legtöbb szavazatot Salacz Gyula kapta. A főszámvevői állásra Gencsy György, Szathmáry János, Ambrózy István pályáztak, akik közül Gencsy Györgyöt választották meg. A főpénztárnoki állásra jelölték a következőket: Retcher Béla, Tonetzky Lázár, Sztankovits András. Győztes Retcher Béla lett. Árvaszéki ülnöknek közfelkiáltással Urbányi Bélát választották meg. A főorvosi

állásra Aradi István és Darányi János pályáztak, akik közül Darányit választották meg. Alorvosok lettek: Szathmáry István, Hudetz Ferenc és Avarffy Imre. Közgyámnak jelölték Zipszer Antalt, Barabás Pétert és Dániel Kálmánt, akik közül az utóbbit kapta a legtöbb szavazatot. A három aljegyzői állásra sok pályázó akadt, akik közül a következőket jelölték: Hoffbauer Lajos, Biris György, Somogyi László, Parecz István, Schwab Aurél, Jukits György, Csiky Károly, Miksics János, Kis Sándor, Kissán Fülöp, Gily Ede, Kállai-Kovács Gyula, Kajoba Ödön, Sommerfehl Károly, Györfy Mihály, Branmiller Rezső. Győztesek lettek Hoffbauer Lajos, Csiky Károly és Parecz István. Alügyész Roth Nándor, pénztári ellenőrök Csáspár János, Rimszki Sándor és Deák Edmund, város gazda Prohászka Ferenc, szállásolási biztos pedig Bogdánovits Albert lettek. Az alkapitányi állásra Bárdy István és Nemesági Antal, a hadnagyi állásokra pedig Lázár Emőke és Somogyi László, a csendbiztos állásra Ritt József kerültek. Végre főmérnök Szántó Dániel, almérnök Sindelácz Rezső lett,

emészténé. Az így legyöngült és erőtlen Magyarország még jobban

rászorulna az erős és egészséges Csehszlovákia támogatására.

Az élet hajótöröttjei között.

Látogatás harminc öreg urnónél. Jólét a nők otthonában

(Saját tudósítónktól.) Az aradi jótékony hölgyek Kintzig Gézáné és dr. Szalay Károlyné vezetésével ma vasárnap délután műsorral egybekötött teadélután rendeznek a Nők Otthona javára a Fehér Kereszt nagytermében. Ez alkalommal nem tartottuk érdekeltenek felkeresni az otthon, ahol jelenleg körülbelül harminc, többnyire intelligens nő éli le csendesen hátralevő idejét.

Agg nők otthona! Az ember elszomorodott, az élet kemény öklétől lesújtott és mindennel elégedetlen öreg nőket vél ott találni, akik a tipikus savanykás szegényszagu levegőben élik le megmaradt napjaikat. Mert ha a szegénységre gondolunk, az magában véve is elég ahhoz, hogy az illatos és kellemes környezetnek éppen az ellenkező impresszióját keltse fel bennünk. Amikor az ember a kapun befér, már kellemesen csalódik. Az udvar tiszta, jobbra-balra kis külön lakások, melyek körül minden ragyog a tisztaságtól. A gondnoknő jóvalis, kedves asszony Silberétnér Vilma, egy volt pécskai jegyző leánya, szintén az otthon egyik lakója. Legelső utunk az ebédlőbe veze-

tett, ahol legnagyobb csodálkozásunkra, a pincében levő konyhából lift vezet fel, hogy a sok felesleges szaladgálástól mentesek legyenek. Azután a bermlakók látogatására indultunk, megálltunk az egyik ajtónál, amelyen névjegy volt kifüggesztve — *özv. Kintzig Gusztávné*. Kedves, mosolygó fehérhajú öregasszony, egy volt főmérnök özvegye és egyik aradi előkelő család közeli rokona. Kérdésünkre kijelentette, hogy nagyon jól érzi magát az otthonban. Szobája falán képek, a szobában szőnyeg és kedves berendezés. — Éppen hímzés közben találtuk, mert tudvalevőleg az otthonban mindenki foglalkozik valamivel, hímzés, varr, hogy a ruházatukat fedezzék. Majdnem mind nyugdíjas özvegy és egykor előkelő társadalmi állást elfoglalt intelligens nők. Majdnem mindegyik külön szobában lakik és ami azonnal szembe tűnik, minden ajtón elegáns kivitelű névjegy függ a régi idők emlékeként. A következő szoba *özv. Steinitzer Károlyné* egy volt törvényszéki bíró özvegyé. Megkértük, hogy mondjon valamit életéből.

— A kellemes évekre már nem

városi levéltárnoknak pedig a főispán Tiszti Lajos nevezte ki.

A megválasztott tisztikar elég erősnek bizonyult arra, hogy — amint a főispán kívánta — a kátyuból kiemelje az éveken át összegyűlt és megoldatlan ügyek összesét. Legelőbb is a városi lakosság egy régi óhaját teljesítette, a Holtmaros és Szarazér szabályozását és ezzel eltávolította azokat az ártalmas anyagokat, amelyek döglétes kigőzölésükkel megfertőzték a város levegőjét. Ugyanekkor az új temetők megnyitását is elhatározták. Azután csakhamar, már 1872. március 18-ra kitűzték az árlejtést a két bérházzal egybekötött színház építésére is, Skalnitzky Antal műépítész terve szerint. Az erre előirányzott összeg 350 ezer forintot tett ki és az építés is már 1872. július 20-án megkezdődött. Az új városház tervét is elkészítette Skaindi Imre műépítész és Jiraszek Lajos aradi építész. Felépült továbbá a régi Pesti-utcai Lukács-féle honvéd lakóháza (most államrendőrségi lakóháza), megkezdődött a Maros-parti kitérítése és a védőgát, ezenkívül a Külvárosi iskolák építése, a város főterének (régii Kossuth-park) par kirozása, végre elkészült a város felmérése is.

A városi tanácsot ebben az önfeláldozásig terjedő lázas munkálkodásában némileg megzavarta az akkor lezajló szenvedélyes képviselő választás. Aradon a Deák-parti gróf Ráday Gedeon állt szemben az ellenzéki dr. Chorin Ferenczel. Heves harc után

Ráday Gedeon lett a győztes. A megyében Bohus Zsigmond, Mocsonyi Sándor, Mocsonyi Antal, Csemegi Károly, Sztanieszku Imre Vazul és Bonts Döme lettek megválasztva. 1872-ben Ferenc József akkori király is meglátogatta Aradot. Nagy ünnepek folytak le akkoriban Aradon. Hogy a király jól érezze itt magát, bizonyosága bucsuzáskor mondott bucsuszavai:

— „Örömmel töltött el szemlélni legdrágább kincsemet, népem szeretetét. Boldog fejedelmek csak boldog népnek lehet. Hogy ezt elérjem, ezentul is arra leszek irányozva atyai szándékaim és fejedelmi gondjaim.“

Erdemesnek tartottam Arad történelmének könyvében feljegyezni ezeket a már feledésbe ment szavakat, hogy a mai kor, amely azok alkotásainak előnyeit élvezi, ismerje meg azokat, akik a mai nagy Arad alapját megvetették. Ezt az emlékemben felevenedett régi és már részben elfeledett sok nevet, akiknek alakjai lelkem előtt most is úgy állnak, amint őket ezeltől ötvenkét évvel ismertem, újból és újból átolvastam és szorongó szívvel állapítottam meg, hogy a sok közül most már egyesegyedül én állok még itt, hogy ez a sok már mind elment, elhagytak engem azok, akiknek körében évtizedeken át oly boldog éveket töltöttem. Nekem jutott a fájó rész, én értem meg ezeket a „más időköt“, más viszonyokat, amikor egy doboz gyufát — amelynek a fele még sem gyul — egy lejárt adnak,

is tudok visszaemlékezni, mondtam, úgy, hogy a reminisztenciám mind fájdalmas, kellemetlen események. A háború alatt két fiam esett el a harctéren, az egyik honvéd a másik huszáriőhadnagy volt, azután a vöm, egy huszárkapitány, esett el, úgy hogy rövid időn belül teljesen egyedül maradtam. Huszonhét év óta vagyok özvegy és nyugdíjamból nem tudnék megélni, ha itt nem lennék. Ezek az események elmostak lelkemből mindent, ami szép és kellemes volt.

Bocsánatot kértünk a fájdalmas emlékek feidézéséért és tovább mentünk *Csergő Gyuláné* hoz, aki egy volt százados özvegye és egyik legrégebbi lakója az Otthonnak.

Kellemes kis szobában fogadtak, a kályhában vigan lobogott a tűz, az asztalon fényképek és hímzések. Ha nem tudtuk volna, hogy hol vagyunk, azt hittük volna, hogy egy jó polgári lakás küszöbét léptük át. A következő lakó *Buczó mérnökné*, akivel beszélgetni gyenge hallása miatt lehetetlen volt. Amikor megtudta, hogy újságíró látogatja az Otthont, utánunk kiáltott:

— Szépet írjanak az Otthonról, mert a kedves vezetőségi hölgyek igazán megérdemlik a dicséretet. Sorba látogattuk a lakásokat, mindegyikben megelégedés és megnyugvás. Ismertebb lakók: *özv. Vankné*, akit nem birtunk otthon találni, mert Kolozsváron lakó leányához utazott; *Drágán Júlia* egy szolgabíró nővére, *Gruber Józsefné* egy valamikor ismert és vagyonos aradi fodrászmester özvegye, *özv. Szebenviné* egy százados özvegye, csak néhány nap óta lakik ott. *özv. Molnár Vilmosné* egy ismert aradi cukorkagyáros közeli rokona.

Az egyik szobában ágyban fekvő öreg, ráncosarcu asszony fogadtak, aki egész idő alatt betegségről panaszkodott. Kijövet, megkérdeztük, hogy mi baja, amire a gondnoknő mosolyogva felelt.

— Nem beteg. Tíz éve már, hogy fel sem kel az ágyból, eddig két orvos vizsgálta meg és mind a kettő konstatálta, hogy semmi baja sincs. De hát ezt nem hiszi el senkinek.

Mielőtt elhagytuk volna az épületet, a társalgó felé mentünk. Az ajtón fekete gyászfüggöny... fekete szegélyes halotti értesítés.

— Ki halt meg?

— *özv. Huszár Jánosné*, nyolcvanhat éves asszony, aki már évek óta az Otthon lakója volt. Azért ravataloztuk fel itt, mert ez a legnagyobb terem.

Benyitottunk a terembe, amelynek a közepéről reánk meredt komoran a ravatal. Önkéntelenül elhallgattunk, mintha egy pillanatig éreztük volna a halál fagyasztó hidegét. Az élet egy hajótöröttje,

alkómeik már nem fáj semmi. Szólanul és halkán csuktuk be az ajtót.

Marosi Rudóti.

Mulatságok

— A timisoarai újságíró-bál. A timisoarai kisebbségi újságírók február elsején a Tiszti kaszinóban rendezendő bálja álarcos jelmezből lesz. Jelmez és álarc azonban nem kötelező. A bál védnökségét Timisoara társadalmának legelőkelőbb személyiségei vállalták el. A meghívók, melyek a beléptijegy váltásánál felmutatandók, a napokban mennek szét.

— Az aradi újságírók jelmezestélye. A farsang egyik legszebb és legelőkelőbb hangulatu bálja az aradi újságírók jelmezestélye lesz, amelyet február 2-án rendeznek a Központi szálló összes termeiben. Válogatott közönség fog egybegyűlni az estélyen, amelyen számos szórakozásban lesz része a bál közönségének. A rendezők mindent elkövetnek, hogy minél szebb és emlékezetesebbé tegyék a farsangnak ezt a bái éjszakáját. Szigorúan meghívós alapon léphet a jelmezesek tarka serege a bálterembe, amely díszes és nagyszerű jelmezeseivel színes és szép képet fog nyújtani. A legsikerültebb bálnak ígéri az előkészületek az újságírók idej estélyét.

— Ne mulassza el a mai teadélután élvezetes műsorát a Fehér Kereszt nagytermében d. u. 5 órakor megtekinteni, mely ötletes összeállításával feiulfmulja az idej szezon összes eddigi mulatságait. Műsor után tánc reggelig. Ejjél előtt az uriszalónok modern táncait fogja a megjelendő közönségnek Sebestyén Jenő és neje, Vannay Böske urhölgy bemutatni. Legfinomabb enni és innivalókkal lesz mindenki a legolcsóbban kiszolgálva.

— Fabál. Az Erdélyrészi Fatisztviselők Egyesülete az Erdélyrészi Faegyesülettel karöltve, február 9-én rendezi jóléti intézményeinek javára első bálját. A rendezőség névsorában ott láthatjuk Arad és környékének számottevő fiammelőin és fakereskedőin kívül Arad előkelőségének színe-javát és így kétségtelen, hogy a fabál lesz az idej bálak eliteje.

— Az Aradi Hajósegylet jelmezestélyét nem január 19-én, hanem január 20-án tartja.

— AMTE. átletták bálja január 19. a Központi szálló összes termeiben. Akik tévedésből meghívót nem kaptak és arra igényt tartanak, jelentsék Grosz Antalnak, Maidt Emil cég.

— Meghívó. Az Ipartestület úgy az alapító, mint az általa kiküldött bálrendező-bizottság t. tagjait értesíti, hogy e hó 14-én, hétfőn este 7 órakor rendező-bizottsági ülést tart, amelyre szives megjelenésüket kéri az Elmökség.

— Gencsyné jelmezbálja 26-án.

— Az iparosok bálja. Az Arad és vidéke iparosai az elmúlt évben elhatározták, hogy az elagott iparosok részére egy menházat létesít Aradon. Ezen célt van hivatva szolgálni a február 2-án megtartandó bál, amely a Fehér Kereszt nagytermében az elmúlt évben megtartott minden tekintetben fényesen sikerült bálnak méltó pendantjával ígérkezik.

— A róm. kat. főgimnázium estélye a Fehér Keresztben március 3-án

Vörös István dr. kétmilliárdos vesztesége

(Bankalapítás Budapesten. — A „zseniális“ tőzsdediszponens. — Százmilliók, melyeket nem térít meg a család. — Palota, lakás, autó gyors eladása. — A romániai üzletek.)

(Saját tudósítónktól.) Azt az óriási méretű sikkasztást, mely dr. Vörös István volt aradi és temesvári földbirtokos nagyvállalkozó kárára történt s amely ma izgalomban tartja Arad és Temesváron kívül Szegedet s Budapestet is. A hatalmas arányú veszteség legújabb részletei csak most kerülnek napvilágra és ezekből a következőképpen alakul ki dr. Vörös István tőzsdetragediája:

Megalakul az Alföldi Közgazdasági R. T.

1920. tavaszán Budapesten a Hold-ucca 21. számú ház egyik firkatüvegébe kikerült egy tábla: „Alföldi Közgazdasági R. T. Szeged, budapesti kirendeltsége“. A beavatottak túlták, hogy a vállalat komoly alapokon nyugvó, tökéletes vállalkozás s arra alakult hogy Románia és Magyarország között intenzív gazdasági kapcsolatot létesítsen. A vállalat tulajdonképpen 1919-ben alakult Szeged központtal és csak a következő évben létesült a budapesti fiók. A beavatottak azt is tudták, hogy a részvénytársaság mögött dr. Vörös István a dúsgazdag földbirtokos, gyártulajdonos és nagyvállalkozó áll. A budapesti kirendeltség élére egy Sárkány nevű huszonöt éves fiatal ember került, akire Vörös egy jóbarátja ajánlott erre a pozícióra és mint megbízható embert, aki együtt szolgált vele a fronton és ott becsületessé geről meggyőződött. Vörös István alkalmazta is Sárkányt, aki kezdetben igen ügyes és megbízható tisztviselőnek mutatkozott.

Két és fél évvel a megalakulás után Sárkány prozódiumot tett, hogy a céget be kell vezetni a tőzsdére és ajánlatos lenne értékpapír üzletekkel is foglalkozni. Vörös István magáévá tette az ajánlatot és az Alföldi Közgazdasági bevonult a tőzsdére, ahol akkoriban hatalmas hossa volt és a kedvező konjunktúra révén jelentkeztek is az első milliók. Csakhamar nagy népszerűsége lett szert Vörös István vállalatja és Sárkány hatalmas üzletek lebonyolításába fogott. Mindenki bizott benne, mert azt hitték, hogy a nagy üzletek mögött maga Vörös áll órára pedig általánosan tudott dolog volt, hogy Romániában lejekben is többszörös milliomos. Senki sem gondolt arra, hogy Sárkány a maga szakállára dolgozott és Vörösnek még csak halvány sejtése sem volt cégvezetőjének és tőzsdéi diszponensének szédítő üzleteiről.

Az első veszteségek

Jött a bessz és a nagy lehetőségek idejét az általános hedelem váltotta fel, de Sárkány még mindig spekulált. Vámos igazgatónak, a részvénytársaság vezetőjének felülműt a könyvek átvizsgálásakor, hogy december elején, tehát az általános üzletpanzások idején, az Alföldi Közgazdaságnak még mindig igen sok tőzsdéi megbízása van. Utána jártak az egyes üzletkötéseknek és kiderült, hogy egy közismert nagy budapesti cég nevére, amely pedig egyáltalán nem adott megbízást az Alföldi Közgazdaságnak, Sárkány cégvezető nagy összegű papírosokat vásárolt a tőzsdén. Az is kiderült, hogy a tőzsdéi diszponens *iktív nevekre is vásárolt papírosokat*. Felelősség revonása alkalmával kiderült, hogy 250 millió korona vesztesége van a cégnek, amit azonban Sárkány családja megtért. — Tíztesebb könyvvizsgálat aztán azt is kiderítette, hogy a cégvezető fiktív üzletkötései következtében a cég tőzsdédifferenciája ötszázmillió koronára rúgnak. Az igazgatóság tagjai most már elhatározták, hogy elejétől kezdve átvizsgálják az összes tételeket, mert egyetlenegy téteiről sem lehet tudni, hogy nem a cégvezető saját vásárlását fedez-e? Sárkány cégvezető pedig tovább élte nagyuri életét: klubokba járt, pezsgőzött, a mulatóhelyeken állandó törzsvendég volt, szórta a pénzt. Sárkány még mindig arra hivatkozott, hogy családja megtéríti az általa okozott kárt, de kiderült, hogy a család mindössze hatvan millió koronával rendelkezik. A cég most már hat hónapra visszamenőleg minden egyes tételt pontosan átvizsgálta. Mindenki legnagyobb meglepetésére kiderült, hogy a hűlen cégvezető rész spekulációi több, mint kétmilliárd koronával, tehát mintegy tízenöt millió lejjel károsította meg az Alföldi Közgazdaságot.

Karácsony másodnapján Sárkány cégvezető Bécsbe távozott, Budapesten hagyva feleségét és két éves kislányát. Bécsben ugyanolyan elegáns életet élt, mint Budapesten. Karácsony után pár napal ismét visszajött Budapestre egy napra, családi ügyei elintézésére, ahonnan ismét Bécsbe ment. Hírek szerint Sárkány Németországban szándékozik letelepedni.

Vörös István eladja palotáját. A csapás teljesen megtörte Vörös Istvánt, az agilis üzletembert. Jelentkeztek a hitelezők, akiket ki kellett elégiteni és a hatalmas vagyontól irta képtelen volt két milliárdot, ami még magyar koronában is jelentős összeg, márci-hol-

napra előteremtteni. Nem gondolkozott sokat, hanem eladta Páris-ucca 4. szám alatt levő gyönyörű három emeletes palotáját, benne levő négy szobás lakásával együtt. A lakás a maga műtárgyaival már maga egy vagyont képviselt. Vörös dr. korán elhunyt Magda nővérenek művészi ízléssel készült bútorai díszítették a lakást. A házat Kuffler Dezső ercsi földbirtokos és ismert automobil sportember vásárolta még közel egy milliárd koronáért ami elégséges volt, hogy a hitelezők egy részét kielegítse. Vörös István eladta még vagyont értékű pompás autóját is, ezenkívül főbb Budapesten levő értékét is sürgősen pénzre tette, hogy a nyugtalankodó hitelezőket ki tudja elégiteni.

A nagystífti üzletembert a veszteségek nagyon elkedvetlenítették és Vörös dr. elhatározta, hogy likvidálja úgy a szegedi intézetet, mint a budapesti fiókot. A likvidálási munka már meg is kezdődött és Temesvárról Budapestre érkezett dr. Antal Imre temesvári ügyvéd, Vörös István teljes hatalmú megbízottja, aki a likvidációt lefolytatja. A likvidálás befejezése a jövő hét közepére várható és akkorára minden hitelező ki lesz elégitve. Azok a hírek, amelyek Vörös István főnkremeneteléről szólnak, alaptalanok, mert minden magyarországi vagyontól fedezni tudja és a romániai ingatlanok vagy vállalatokat egyáltalán nem érinti a budapesti veszteség. Akik ismerik Vörös Istvánt, biznak abban, hogy a stímes ívelésű üzletember kikerüli a veszteséget.

Vörös István karrierje és vagyona.

Vörös István dr. neve először a háború alatt kezdett feltűnni, amikor atyja Vörös Henrik, az Aradon és Temesváron általánosan ismert erdőkitermelő meghalt. Az alig harminc éves fiatal ember apjától örökölte a Temesmegyében levő Bistra erdőkitermelési vállalat részvénytársaság ötven százalékos részét és a Kuffler temesvári erdőkitermelési céggel társulva nagyarányúvá fejlesztette azt. A Vörös István vezetése alatt álló Bistra rövid idő múlva megszerezte a lugosi Óztlégyár részvénytársaság részvényeinek és a lugosi Kaptala-gyár részvénytársaság részvényeinek többségét. Ugyancsak a részvények többségéhez jutott a lugosi Puhia és Keményia részvénytársaságnál is, sőt megszerezte a lugosi Népbank Rt. részvénytöbbségét is. Ezek a Bistrával közös vállalkozások. Vörös István sikertől megszerezte az Aradi Sertéshizláló részvénytársaság részvényeinek majdnem a felét, ami egy évvel ezelőtt csak beszed tárgyat képezte s akkor ezt is a Közlöny hozta a nyilvánosság elé. Kiseb érdekeltsege van az Aradi Hitelbanknál is, az övé teljesen a Temesváron levő Általános

Forgalmi Részvénytársaság, amely főként árukerekelemmel foglalkozik és Krassó-Szörény megyében mintegy ezerholdas birtoka van, amely most kerül agrár-birtoksági tárgyalás alá. Beavatottak Vörös István magyarországi és romániai vagyont mintegy ötven millió lejre becsülték és biznak abban, hogy a mintegy tízenöt millió lejre rúgó veszteségek nem rontják meg. Hogy kényszerült eladni budapesti palotáját, műkincseit, lakásberendezését és autóját, az csak annak tudható be, hogy rövid pár nap alatt képtelen volt olyan nagyösszegű készpénzt előteremtteni, mint amennyi a veszteségek fedezésére szükséges, miután vagyontól legnagyobb része ingatlanokban és vállalkozásokban fekszik.

Hol a görög király?

(Ellentmondó távirati jelentések.)

Pár nappal ezelőtt rövid bucaresti távirat jelentette, hogy az itt időző görög királyi párt könnyebb természetű és szerencsés kimeneteli autóbaleset érte. A tudósítás szerint a királyi párnak semmi komolyabb baja nem történt. Ugyanaznap egy másik távirat arról tudósított, hogy a görög királyi pár Rómába érkezett, ahonnan Nápolyba mentek, néhai Konstantin görög király emlékére rendezett gyászinnepélyre. Ma viszont ismét egy bucaresti távirat a következőket jelenti: A királyi pár György görög király és felesége társaságában Smalából Bucurestibe érkezett. A királyi család az újévi ünnepeket a fővárosban fogja eltölteni. Ezzel egyidejűleg Londonból Budapesten keresztül érkezett távirat a következő feltűnést keltő hírt közli:

Londonból táviratozzák: A Daily News jelenti, hogy a görög királyt és a királynét automobilbaleset érte. A királyi autó összekötött egy másik automobillal és a királyné, született Erzsébet román hercegnő súlyosan megsebesült. A király sértetlen maradt. Az a feltevés, hogy az autó ellen merényletet követtek el.

Az egymásnak mérőben ellentmondó távirati jelentésekből kiakad az a tény, hogy a görög királyi pár Bucurestiben tartózkodik, ahol tényleg történt is kisebb autóbaleset, amit most a londoni Daily News súlyos katasztrófává fúj fel.

Jegyzők visszamenőleges drágasági pótléka. Aradvármegye prefekturája ma rendeletet kapott a kormánytól, amellyel kiutalták a községi jegyzők visszamenőleges drágasági pótlékát. Minden jegyző fejenként és havonként 300 lej drágasági pótlékot kap 1923. évi április elsőjéitől visszamenőleg. A visszamenőleg kiutalt pótlékot a jegyzők egy összegben kapják meg és az aradi pénzügyigazgatóság után intézkedtek is az új illetményel kifizetésre.

Aradi báró — bécsi zeneszerző.

(Érdekes leleplezés egy aradi báró banktisztviselőéről.)

(Saját tudósítónktól.) Nemrég egy diszkrét eleganciával öltözött fiatalember érkezett Aradra, ahol azóta mint banktisztviselő él. A legrövidebb idő alatt az aradi társaságban általános rokonszenvet váltott ki és szerény viselkedése nem árulta el, hogy a fiatalember a legelőkelőbb gráci főnemesi családok egyikének tagja. Lakása ajtaján egy kis karton jelzi nevét:

Baron Edmund von Haau-Haau

A szerény báró érdekes és különös ember. Egy titka van, amit a legszűkebb társasága előtt sem árulta el. A véletlen folytán tudomásunkra jutott az a gondosan ejtett titok. A fiatal báró Bécsben ismert zeneszerző, akinek e hóban néhány szerzeménye jelent meg, melyek a bécsi közönség körében a legnagyobb népszerűsége tetek szerf. Megtudtuk azt is, hogy felesége aki gráci kastélyában él minden tekintetben ellenzi fiának működését.

Amikor felkerestük eleinte tagadta, hogy ő a keresett zeneszerző, de amikor rámutattunk arra a tényre, hogy Aradon csak egy báró Haau-Haau lakik és ez nem lehet más csak ő, kénytelen volt beismerni az igazat.

Családunk az osztrák korona folytonos esésekor tönkrement, mint nagyon sok osztrák nemesi család és ezért elhatároztam, hogy kenyeremet önállóan fogom megkeresni. Ausztriában nem akartam állást vállalni, Jugoszláviába mentem, ahol az állami zene iskolában zongoratanár lettem. Nagyon jól éreztem ott magam, a komponálásra is jutott időm. Az évvégi vizsgákon a tanári kar mindig beállította valamely kompozíciót a műsorba. Az egyik előadáson jelen volt Sándor jugoszláv király és egyik előadott szerzeményem annyira megtetszett neki, hogy megkért, hogy játszam el előtte néhány kompozíciót. — Előadás után meglepedése jeléül érdemjelet ajándékozott.

— Miért ment el, ha oly jól érezte magát?

— Egy aradi pénzügyi igazgatója hívott meg Aradra, hogy lépjen be a bankjába. A város ifjúságom alatt nagyon megtetszett, ugyanis kívántam a változatos életet, tehát elhatároztam, hogy maradjak.

Beszélgetés közben a zongorához ült és könnyed firtamokkal kísérelte, mintegy melodramaként beszédét. Egyszerre hirtelen felénk fordult:

— Hallgasson ide. Hallkán eljárt szott egy kis dalt, amelyet kelles mes baritonjával kísért, majd lágy valcertempóba csapott át.

— Nos? — és meg sem várva válaszat folytatva. — A legnagyobb erősségem a zenei paródia.

Különbön győződjön meg róla, mondja melyik zeneszerzőt parodizáljam?

Véletlenül Kálmán Imre jutott eszembe. Amikor nevét Kiejtettem, a zeneszerző halkán nevetni kezdett.

— Eppen Kálmán Imrét. Ez a legkönnyebb. Ugyanis amikor Kálmán a Cigányprimás zenéjét szerzte, Grácban lakott a mi kastélyunkban. Még akkor kis fiú voltam, de sohasem felejttem el mikor mellette ült a zongoránál és hallgattam áhítatosan. Figyeljen ide:

Es játszott, az ember szinte azt hitte volna, hogy maga Kálmán Imre ül a zongoránál és valami új operettet komponál. Mikor elvégezte, egymásután ismert zeneszerzők után játszotta a paródiát. Újja villámgyorsan siklottak a zongona billentyűin és az idő észrevétlenül repült. Arra riadtunk fel, hogy az óra hatot ütött, pont két órát időztünk. Bucsuzás közben még egy kérdést adtunk fel:

— Aradon nem akar nyilvánosan hangversenyezni?

— Nem. Ne is írja rólam, nem akarom, hogy a nyilvánosság tudomást vegyen rólam, legalább egyelőre nem. (m. r.)

Irodalom, művészet

* A temesvári színház műsora. Vasárnap délután 6 órakor: Hattyulovag, este 9 órakor: Miért jársz mes telenül? és nagy kabaréest. Hétfő délután 3 és 6 órakor: Hattyulovag, este 9 órakor: Csodaszarvas. (Premier.) Kedd: Csodaszarvas. Szerda: Mintha álom volna! (Operett-premier.)

* Aradi színházi műsor. Vasárnap délután 3 órakor a Lubinszky-együttes előadása; 6 órakor Drótostót, operette; 9 órakor: Gül Baba, operette. Bérletiszünet. Hétfő délután 3 órakor a Lubinszky-együttes előadása; 6 órakor Aranykakas, operette; 9 órakor: Szibill, operette. A. bérlet. Kedd: Új rokon, vigjáték-bemutató B. bérlet. Szerda: Szibill, operette. C. bérlet. Csütörtökön: Új rokon, vigjáték. A. bérlet. Pénteken nincs előadás. Szombaton: Diadalmas asszony, operette-bemutató. C. bérlet.

* Grozavescu a budapesti Operában. Budapestről táviratozzák: Mig dr. Székelyhidny Ferenc és Medek Anna Bécsben vendégszerelnek, addig a budapesti Operában Grozavescu Traján, a kitűnő román tenorista fog több estén át fellépni. Valószínűleg a Rigoletto herceget, a Carmen Don Joséját és a Tosca Cavarados-siját fogja énekelni. Grozavescu, bár kitűnően tud magyarul, hiszen a budapesti Zeneakadémián tanult, szerepeit nem magyarul, hanem valószínűleg olaszul énekl.

* Tanítók kedvezményes jegyei. Tanárok, tanítók és ovónők az aradi városi színházba 20 százalékos, az Apolló és Uránia színházba pedig 25 százalékos kedvezményes jegyeket Spátar Valeriu s. tanfelügyelőnél hétköznapokon a tanfelügyelői hivatalban a hivatalos órák alatt kaphatnak.

* Az aradi Kölcsey-Egyesület vasárnap délutáni műsora: 1. Schweitzer József dr.: A növények érzékszervei. 2. Weniawsky: Kuyawiak, Raff: Cavatine. Hegedűn Töllössy Magda, zongorán kíséri Balás Mártonné.

* Az aradi színház hírel. A Lubinszky-együttes délután. A kiváló Lubinszky-együttes szombaton este mutatkozott be szokatlan tetszés mellett, az aradi közönségnek. A színház igazgatósága az ifjúságnak is kellő alkalmat akar adni a gyermekművészek megtekintésére és azért vasárnap és hétfőn délután 3 órakor, kedden pedig 5 órakor az iskolák növendékeinek tartanak esti műsorral előadást. — Új rokon. Csathó Kálmánnak ötletekben gazdag és hangulatos vigjátékát, az Új rokont, amely a budapesti Nemzeti Színháznak hosszú időn át műsordarabja volt, kedden mutatja be az aradi színház. Az „Új rokon“ Darvas Ernő rendezésében kerül színre és a társulat legjobbjai játszanak benne. — Négy slágeroperett, a Gül Baba, Dró tostót, Aranykakas és Szibill szerepelnek a vasárnap és hétfő, a román új műsoron. Mindanegy kitűnő oeprettel kiváló szereposztásban hozza ki a színház. — A vörös malom, Molnár Ferenc legújabb darabja, a rendezői tudás tükröződése. Az aradi színház éppen erre való tekintettel két rendező: Tompa Béla és Darvas irányításával hozza színre. A darab bemutatóját január 24-én tartják meg.

* Sevcik kvartett hangversenyének híre szenzáció erejével hatott Aradon. A világhírű vonósnegyes egyetlen aradi estélye ritka művészi élmény, amelyről, mint a nagy előjegyzés bizonyítja, egyetlen zeneértő sem akar távolmaradni. A párisi és a londoni kritikákból már közöltünk ismertetést. Stockholm-ban a Svenska Morgenbladet így ír: „Meglepő a tökéletes és átgondolt összjáték. Smetanát és Debussyt csodaszépen tolmácsolták.“ A Svenska Dagbladet: „A Sevcik kvartett fényesen állotta meg helyét mint a kontinens legkitűnőbb együttese. Nemcsak temperamentum és stílusérzék uralta játékukat, de tónusukban volt valami csodás tűz, élnység, valami a muzsika belső lényegéből.“ Az egyetlen aradi hangverseny január 17-én, csütörtökön lesz a Kulturpalotában. Jegyek Scherhág kézimunkaüzletében.

* A kinal színjátszás merőben ismeretlen művészeti ág a magyar közönség előtt. Egy nemrégiben hazatért szibériai hadifogoly érdekes képeket hozott magával és e képekhez írott cikke a friss Vasárnapi Ujság egyik legérdekesebb közleménye. Az ujonnan bevezetett memoria verseny izgalomba fogja hozni egész Erdély olvasóközönségét. A terjedelmében lényegesen bővült Vasárnapi Ujság ára 15.— Lej.

— Vörös Pista másfélmilliárdos krachja. Arad zenei élete. A szesz-kartell újjalakítása, Cipőkereskedők nyilttéri csatája, Egy felbontott eljegyzés története, „Utca rongya lettem az anyám miatt“, Művész nő lesz a lányom, Állandó bélyeggyűjtés, eszperantó, sport és gyermekszépségsverseny rovatokon kívül még sok más szenzációt tartalmaz az Erdélyi Élet legújabb száma.

Hogy áll a lej?

1924. január 12-én 100 lejért adtak:

Nálunk:

2.81 svájci frankot,

10 francia frankot,

14.000 külföldi magyar koronát,

16.800 tényleges magyar koronát,

17.400 belföldi magyar koronát,

35.100 osztrák koronát.

Zürichben 2.90 frankot

Párisban 10.30 frankot K-t

Budapestben 14,600—15,100

A Kampler—Grün affér a Lloyd bíróság előtt.

(Saját tudósítónktól.) A Közönség amak idején már részletesen megemlékezett azokról a nagy szabású visszaélésekről, amelyek a temesvári Kamplier Zoltán féle ikereskedő cég társtulajdonosa, Grün Soma követett el cégtársa, Kamplier Zoltán kárára.

Grün Soma visszaélései miatt bűnvádi eljárás indult meg ellene, de Kamplier Zoltán ügyvédje Lintia Liviusz utján a Lloyd bíróságnál is indított pert, a Köztük létrejött egvezség megszüntetése iránt.

A Lloyd bíróság előtt ma d. u. 3 órára volt kitűzve a tárgyalás, amely elé ugy jogászai, mint kereskedői körökben nagy érdeklődéssel tekintettek.

A Lloyd bíróság elnöke Kun Richárd, a Kereskedők Egyesületének elnöke, szavazóbírók Rothbart Jakab, Szobotka és Rotter földbírók és Veingerg bankigazgató.

Grün Somát Korris Géza dr. ügyvéd, Kamplier Zoltánt dr. Lintia Liviusz ügyvéd képviselte.

Az ügyvédek felszólalása után a Lloyd bíróság délután hirdette ki határozatát, amely szerint január 24-én tartja meg az ítéletki hirdetést.

Különös válóper.

(Saját tudósítónktól.) Érdekes válópert tárgyalt ma a temesvári törvényszék. K. J. magántisztviselő felesége válópert indított férje ellen, mert az állandóan ittas volt és ezt az állapotát felesége előtt azzal indokolta, hogy: „Téged csak berugva lehet szépnnek találni!“ Egy cédulát is hagyott nemrégiben otthon, amelyen hasonló szöveg állott és amely szerint: „Azért mentem a korcsmába, hogy azután szépnnek lássalak!“ A feleség természetesen a férj hibájából kérte kimondani az elválást, míg ezzel szemben a férj azt bizonyította, hogy a felesége megcsalta és így az ő hibájából kéri a válást kimondani. Az asszony azt hangoztatta erre a vádra, hogy férjét ugyan nem csalta meg, de van egy udvarlója, aki akkor is szépnnek látja őt, amikor nem részeg. Ez az udvarlója pedig a válás kimondása után el is fogja venni feleségül. A bíróság mind a két fél meghallgatása után úgy a férj, mint a feleség hibájából választotta el törvényesen a házastársakat.

Házasság 1924-ben.

(Hozzászólások.)

A házasság problémájához anynyi hozzászólás érkezett be hozzánk, hogy indítva érezzük magunkat minden alkalommal más érdekeltek átadni a szót, hogy a kérdést minden oldaláról megvilágítsuk. Ma egy anya levelét közöljük, amely hű tükrre egy gyermek jövőjéért aggódó szülőnek.

Igen tisztelt Szerkesztő Ur! Olvastam a házasságról szóló cikküket és minden eddig közölt hozzászólást. Megértettem, hogy a nőszülni készülő fiatal emberek előtt tömérdek akadály áll, amelyek főleg anyagi vonatkozásúak, viszont közölnöm kell önökkel, hogy a leányok szüleinek talán még súlyosabb akadályokkal kell küzdeniük, míg leányukat férjhez adhatják. Tájékoztatóként közlöm az én helyzetemet. Férjem már évekket ezelőtt elhunyt és megelhetős vagyont hagyott hátra, amelyből megélhetünk. Három szépen mondott művelt leányom van, mindegyiknek diplomás fiatalember udvarol komoly szándékkal. A béke éveiben mind a három leányomat olyan kelengyével tudtam volna ellátni, ami a jó polgári izlést elégitette volna. De most...? Az egész vagyonom volna tán csak elég, hogy az egyiknek a legszerényebb kelengyét szerezzem be, de mitevő legyek akkor a másik kétővé. Egyiknek sem kedvezhetek a többi rovására. Pedig ebből a helyzetből valami kibúvót feltételelni kell talánom, mert el lehetek készülve gyermekeim későbbi szemrehányásaira, hogy akadályt gördítettem férjhezmenésük elé.

Egy anya.

A váradi primás.

(Különös kávéházi jelenet.)

A nagyváradi korzó mellett lévő számos kávéház között van egy, amely nemcsak otthonosságáról, hanem borsos árairól ismert. Esténként előkelő és elegáns közönség foglalja el az asztalokat. Pletykák folynak „entre nous”, szerelmek szövődnek és oszlanak szét. Ebből elfogultságuk miatt nagyon kevesen vették észre a kávéházi zenekar primásának egy igen excentrikus szokását, melyet talán egy unatkozó társaság nélküli agglagény fedezett fel valamely estén, amikor egyéb hiányában a zenekart kezdte figyelni. Az egyébként nagyon jó primás csak akkor tud érzéssel játszani, ha a szemközti levő tükörben gyönyörködhetik magában. Amikor egyhelyben áll, ez nem annyira felűnő, de ha az asztalok között jár és úgy játszik, azonnal észrevehető, hogy mindig valamely tükörrel szemben van. A napokban a szenvedélye miatt, furcsa helyzetbe jutott. Az egyik eldugott asztalnál néhány Aradról lerándult uriember mulatott. Azt akarták, hogy a primás asztaluknál játszon és odaintették. Egy ideig játszott is, de azután kezdte magát nagyon rosszul érezni. A vendégek ugyanis olyan eldugva ültek, hogy bármilyen irányba fordult, sehoh sem volt tükör, ahonnan láthatna magát. Ez a tény annyira hatott rá, hogy kezdett szórakozni lenni és némelykor nem is

azt a nőtát játszotta, amit rendeltek. Nem is bírta sokáig ki, hanem néhány bocsánatot kérő szó után, visszarohant régi helyére és most már boldogan nézte a tükörben képmását. Oly érzéssel játszott, ahogyan régen nem játszott. A vendégek nem tudták mire vélni a

Tombola, ahol tombol a közönség

(Pompás magánvállalkozás a jótékonyosság leple alatt. Hova vándorol a gyűjtött pénz.)

(Saját tudósítónktól.) Nem új dolog, hogy a különféle jótékony-célú akciók által gyűjtött összegek nem azt a célt szolgálják, amelyre jószívű emberek adományozzák, hanem sok esetben élelmes vállalkozók zsebébe vándorolnak, akik így a jótékonyosság takarója alatt kényelmes, gondmentes megélhetéshez jutnak.

Ennek a megélhetési módnak egyik tipikus alakja egy Erdélyi nevű jótékonyossági nagyvállalkozó, aki jelenleg Temesvárott fosztogatja a közönséget tombola estékkel és szerencsekerék-játékokkal, amit felváltva rendez a különféle helyiségekben s mindég más és más cégér alatt, de mindenkor elsősorban a saját zsebe javára.

Legutóbb a Lloyd kávéházban tartotta meg pompoló estéit. Első alkalommal a *házipitési akció*, másodsor pedig a *hadiszövegvek jávára*. Szó sincs róla. Mindkét esetben indokolt az adakozás, ha az egész jövedelem tényleg azoknak jut, akiknek szánták, de éppen az

dolgot, míg azután egy váradi uriember, a kávéház törzsvendége megmagyarázta a primás előtte ismeretes furcsaságát. A társaság ugylátszik megbocsátott neki hogy faképnél hagyta őket, mert amikor elmentek ropogós száraz csuszattak kabátja zsebébe. (—osi.)

a baj, hogy ezek kapják a legkevesebbet.

A jótékonyosság leple alatt való üzérkedés ezen módja ellen a legérelmesebben tiltakozunk, mert minden ellenőrzés, a már kisorsolt tombolajegyeket kétszer-háromszor is elficitálja az élelmes vállalkozó, a nélkül, hogy a pénzügyi hatóság tudná, hogy ily címen mennyi pénz folyt be, s a jótékony egyesület sem tudja, hogy mennyi pénz gyűlt össze egy-egy ilyen estén.

A legutóbbi tombola alkalmával a Lloyd kávéház közönsége már hangosan tiltakozott, sőt fütyök is hallatszóttak, amikor az ambók és ternék után újból akarták elérverezni a beszédett tombolajegyeket. Megtörtént az a lehetetlen dolog, hogy az el nem adott tombola jegyeket, amelyekért előzőleg 20 lejt kértek, később 10, sőt 8 lejtért adogatták. A hatóságok jól tennék, ha a „jótékonykodás” ilyen magánjellegű formáját egy és mindenkorra beszüntetnék.

Ekkor Marton Sándor, azzal, hogy Kár a szép zenéért, összehozott Faragó Jenővel.

Faragó meghallgatta a zenét, késznek nyilatkozott zenénhez írtottórt írni és erre kezét adott. Én hazautaztam és az ő kérésére, illetve megállapodásunk szerint felküldtem Pestre Faragónak az összes versszövegeket, amire neki a méretek végett volt szüksége. A *librettó pedig napokig Marton Sándornál volt*. Ezután vártam vagy másfél évig, de nem hogy könyvet, de még egy sor választ sem kaptam többszöri sürgető leveleimre. Egyszer csak nagy ámulattal olvastam, hogy a *Szép asszony kocsisa* a Blaha Lujza színház előadta és pedig szövegét *Rajna Ferenc* zenéjét *Czobor* írta.

Ugylátszik most már nem volt sem a cím, sem pedig a nívó ellen kifogás. Persze a zene partitúráját nem hagytam ott.

Ime így készülnek a budapesti eredeti operettek. Hogy a másfél év alatt mi történt, nem tudom. Azt azonban merem állítani elfogadatlannak mint szalkenőket, hogy az operett két főalakja és meséje majdnem azonos a Sümegiével, de ez utóbbi könyve sokkal finomabb, nívósabb, mint a Rajnaié.

Eddig a nyilatkozat, ami bizonyosan érdekes olágiann vitának ad alapot.

Egy operette története,

(Ki írta a „Szép asszony kocsisa”)

Különféle hírek keringenek arról, hogy a jelenleg Erdélyszerte sikerrel előadott *Szép asszony kocsisa* című operett szövegekötvet nem a színlap szerint megnevezett Rajna Ferenc, hanem *Sümegi Ödön*, a kolozsvári magyar színház tagja, zenéjét pedig nem *Czobor*, hanem *Virányi Jenő*, a Cölem zeneszerzője írta volna.

A jelenleg Temesváron letelepedett zeneszerző, Virányi Jenő munkatársunkkal folytatott beszélgetés, alkalmával erről a következőleg nyilatkozott:

A szép asszony kocsisa c. operettet Sümegi Ödön 1920-ban készen adta át nekem és én azt még ugyanazon évben meg is komponáltam és 1921 április havában felvittem Budapestre *Marton Sándor* hoz és vele együtt *Beöthy László* vezérigazgatóhoz. *Beöthy László* az operett szövegekötvetét átvette azzal, hogy *ő a zenét elfogadja, csak a könyvet akarja átoltvasni*. A két napi terminus után *Beöthy-nél* ismét megjelentem, feleségem és *Marton Sándor* társaságában, mely alkalommal *Beöthy* kijelentette, hogy a szövegekötvet nem íti meg a kellő nívót és a címe *nagyon népszerűtlen*, tehát *nem adja elő*.

HIREK.

Dr. Balassa Armin meghalt.

(A nagyhirű kriminálista. — Istenes Nagy József esete. — A színműíró, a szerkesztő.)

Szükszavur budapesti távirat jeleinti, hogy Balassa Armin dr. szegedi ügyvéd, író és lapszerkesztő hirtelen meghalt. Balassa Armin dr. a legkiválóbb magyar büntetőjogászok egyike volt, akinek nevét Magyarország határain túl is jól ismerték. Több ragyogó védőbeszédét még most is, mint követendő példát említik a magyar jogászok. Legismertebb kriminális esete volt. Istenes Nagy József bűnügye. Ezt a földmezővársárhelyi embert a szegedi törvényesék mintegy tízenöt évvel ezelőtt életfogytiglani fegyházra ítélték és az ítéletet úgy a tábla, mint a Kuria helybenhagyta. Négy évet ült már Istenes a fegyházban, amikor a család megbizta dr. Balassa Armin, tegyen valamit az elítélt érdekében. Balassa lehetetlen energiával, tudással és fáradtsággal óriási adathalmazt gyűjtött össze védenő ártatlansága mellett és sikerült is kieszközölnie a perújítást. A szegedi törvényszék azután Balassa akkoriiban szenáció számba menő védelme után Istenes felemeltette és a két felsőbb fórum is helybenhagyta az ítéletet. Akinek Szegeden valami nagy ügye volt, Balassához fordult, mert tudta, hogy a nagy tudású és vasszorgalmu ügyvéd testben lélekben magáévá teszi az elvállalt ügyet.

Ügyvédi ténykedése mellett intenzív írói és újságírói működést is fejtett ki. Balassa Armin dr. Szerkesztője és tulajdonosa volt hosszú időközön keresztül a Szeged és Vidéke című napilapnak, amely azóta megszűnt. Egy ízben Szeged város képviselőjelöltje is volt Bánffy Dezső báróval szemben, de kisebbségben maradt. Nép színműveket írt, amelyek közül többet Aradon is bemutattak. A premiérekre Balassa több ízbe is átjött Aradra, ahol a közönség lelkesen ünnepelte. Az elhunyt ügyvédnek három fia van, akik közül kettő ügyvéd, egy pedig neves operaénekes.

Balassa Armin halála Szegeden Budapesten, de Aradon és Temesváron is általános és mély részvételt keltett.

— Lapunk legközelebbi száma a görög keleti hivatalos munkaszünet miatt szerdán reggel jelenik meg.

— Megalakult az új görög kormány. Athenből táviratozzák: Konduriot is, aki a király távollétében tejhatalommal uralkodik, felszólította Danglis tábornokot, a venizelisták elnökét, kormányalakításra Danglis gondolkodási időt kért.

Athenből táviratozzák: A kormány véglegesen megalkult. A miniszterelnökséget egyelőre tárca nélkül Venizelosz vette át.

— Anatol France súlyos beteg. Párisból táviratozzák: Anatol France, a világhírű francia író súlyosan megbetegedett.

— Letartóztatott bankár. Szegedről táviratozzák: Tegnap letartóztatották Kroó Lipót a fizetésképtelen Kroóbank egyik tulajdonosát. A bank passzívát meghaladják a megyszáz milliót.

— Az angol trónörökös megtekintette a párisi áradásokat. Párisból táviratozzák: A Párisban időző walesi herceg Millerand elnöknel tett látogatása után megtekintette a Szajna-áradás okozta károkat. A Szajna már kezd apadni és a földalatti vasuton helyreállították a forgalmat. Bordeauxból érkezett jelentés szerint a Caronne erősen árad.

— Felfüggesztették Budapest alpolgármesterét. Budapestről táviratozzák: Rakovszky Iván belügyminiszter az Ébredő Magyarok Egyesületének plakátjai ügyében és a plakátszerzők ellen indított rágalmozási pörben tanúsított eljárása miatt Zilahi Kiss Jenő alpolgármestert felfüggesztette állásától és megindította ellene a fegyelmi eljárást. Zilahi Kiss Jenő annak idején beadványt intézett az ügyészséghez, amelyben azonosította magát az ébredők gondolkodásmódjával és cselekedeteivel.

— Nittit hazaárulással vádolják. Rómából táviratozzák: A Popolo d'Italia, Mussolini lapja, heves támadást intéz Nitti ellen. Nitti, aki a háború alatt olasz megbízottként működött, avval vádolja többek között, hogy megígérte Wilson elnöknek az olasz köztársaság kikiáltását. A lap követeli, hogy Nitti állítsák bíróság elé és ítéljék el mint hazaárulót.

— Összeütközött két aradi kisvonat. Könnyen katasztrófálissá válható karambol történt ma délben Aradon a kisvonat végállomásánál. Egy Gáj felé haladó kisvonat a végállomási sinkeresztjeznél összeütközött egy Gájból jövő tehervonattal. A személyvonat motorja megsérült, két kauluz és egy tizenkét éves fiu súlyosabb de nem életveszélyes sérülést szenvedett. A kisvasuti karambol a telefonkezelő főkauluz hibájából történt.

— Fegyveres rablók kirabolnak egy német bankházat. Berlinből táviratozzák: Grafenroda városban egy bankházat fegyveres rablók teljesen kirabolnak.

— Ne féljen az időjárás változásaitól. Hüléstől, huruttól megóvja testét, ha állandóan Brázav sósorszeszt használ. Kapható mindenütt!

— Sofförök betörőbandája. A timisoarai sziguranca huzamosabb idő óta nyomoz egy kiterjedt és nagy bünszövetkezet kézrekerítésének ügyében. A bünszövetkezet működési köre nemcsak Timisoarára, hanem a Bánátra, sőt Erdély számos városára is kiterjedt. A bünszövetkezet tagjai számos betörést és zsebtolvajlást követtek el az utóbbi időben. A nyomozás ma eredményre vezetett, a mennyiben sikerült letartóztatni a banda három tagját, akik mind a hárman sofförök. Kiderült, hogy a többi tagjai a bandának is legnagyobbbésztt sofförök, akik Timisoarán és Resicán tartózkodtak és innen rándultak ki a Bánát és Erdély többi városába is.

— Kopinicsről is sikkasztottak. Budapestről táviratozzák: Kopinics Jenő sikkasztási ügyének ma újabb fordulata van. Kiderült, hogy Kiss Jenő Gábor elsikkasztotta azt az ötmillió koronát, amit Kopinics az ő közvetítésével küldött nyomorgó nővéreinek. A vizsgálat során felmerült az a gyanu is, hogy ő segítette elő Kopinicsnak a Románia területére való szökést is.

— Lázító francia kommunista képviselők. Párisból táviratozzák: Az államügyészség ismét vádat emelt Cachin és Vaillant-Couturier kommunista képviselők ellen, kik a katonaságot engedetlenségre izgatták.

— Villamosapás ölte meg a Dixmude paranosnokát. Toulonból táviratozzák: A Dixmude paranosnoka hullájának felboncolásánál megállapították, hogy a paranosnokot villamosapás ölte meg.

— Telefonösszeköttetés Belgrád és Bécs között. Belgrádból jelentik: A Belgrád és Bécs közötti telefon összeköttetés megindult. Egy beszélgetés ára 1 aranyfrank (17 dinár) délután 3 óra után 3 aranyfrank.

— Jég közé fagyott északi expedíció. Londonból jelentik: A Westminster Gazette közlése szerint Mac Millan kapitány, akinek sarki expedíciója Etah mellett, északi Grönlandban a jég közé fagyott, szikratáviró útján állandó érintkezésben áll a világgal és nemcsak Angliából, hanem a többi leadóállomásról is híreket kap.

— A bécsi szadistabotrány. Bécsből táviratozzák: Kadinetz Vilma nyelvtanárnök letartóztatása óriási izgalomba tartja a közvéleményt, mert Kadinetz Vilma, aki magas, fess megjelenésű, kitűnő modoru nő, bejáratos volt a legelőkelőbb bécsi társaságokba, amelyek szadista üzemeikről voltak ismeretesek. A rendőrségi nyomozás megállapította, hogy miként rendezte meg a nyelvtanárnök szadista szeánszeit. Kadinetz üzemeihez három tanítványát használta föl, akik közül az egyik tizenhárom, a másik tizenegy, a harmadik pedig tíz éves volt. Kadinetz oly ügyesen rendezte a dolgot, hogy a gyermekeknek sejtelmük sem volt arról, hogy mire használja fel őket. Rendszeresen egy látogatót fogadott „vendégként” az órára, aki a látogatásért horribilis összegeket fizetett Kadinetznek. A nyelvtanárnök rendszerint nehéz írásbeli feladatokat adott olyankor a gyermekeknek, akiket mikor azt nem tudták elvégezni, a korbáccsal meztelen alsótestükön „megfenyített”. A rendőrség erőlyesen nyomoz Kadinetz büntársai után.

— Talált aranyóra. Az Aradi Közlöny kiadóhivatala előtt tegnap este két aradi leány egy női arany karkötő-órát talált. A talált tárgyat átadták az elsőkerületi rendőrségnek, ahol igazolt tulajdonosa Hutan Péter subkommisszártól átvetheti.

Egy óra kardok és török között.

(Ahol vértelen komolysággal mennek egymásnak az ellenfelek. Hogy dolgoznak Arad mestervívól.)

(Saját tudósítónktól.) Az óra, a kardok és a török között így folyt le: Este hat órakor összegyűlnek Pellegrini Virgilio mester vívóiskolájába az aradi vívók: kezdők, haladók és többszörös bajnokok. Levetkőznek, majd felöltöznek vívódresszbe, fejükre kerül az idomtalan fejtető, felsőtestüket vastag szövethandzás fedi, kezükbe veszik a vékony olasz acélpengét, a mester megadja a jelt és kezdődik az assaut (összezapás). A finom pengék természetesen életlenek és hegyükön kis gomb van, nehogy az ellenfelek egymást gulyássá apríthassák. Pellegrini mester kiváló szakember, híres olasz vívócsaládok sarjadéka a többszörös bajnok Nadi József olasz mester tanítványa, dolgozott Pesten a Fodor vívóiskolában, négy évig Szatmáron és most négy esztendeje Aradon avatja bele a kard és törőforgatás titkaiba az erre kíváncsiakat. Zrínyi-uccal nagy vívóterme igen látogatott hely minden pénteken házi verseny van itt és hogy Aradon a vívósport olyan nagy népszerűségnek örvend ez főleg az ő érdemének tudható be.

A versenyen mindenki mindenkivel viv, párokra oszolva. Az első vívó pár Verbos Nándor—Hehs Ákos. Olasz kardvívást mutatnak be, háromszor csapnak össze és az a vesztes, aki három tust (vágást) kap. Alig pár percig tart a mérkőzés, Pellegrini mester a döntő bíró és ezuttal Verbos Nándor lett a vesztes. Miután alaposan elpuffolték egymást, szépen leveszik a sisakot, barátságosan kezet fognak egymással és lepihennek. Utánuk egy balkezes pár Fekete József—Paszternák Márton lépnek a porondra, balkezesként egy-egy hatalmas karddal. Ez a mérkőzés különös érdekesség számba megy, mert a balkezes vívó igen ritka. A mérkőzés alatt folyton csatakiáltást hallatnak, ami egészen jól veszi ki magát a csattogó, szikrázó acélkardok tompa zajában. Új pár: Hehs Béla—Dehelean Adrian. Ez

— Ujhelyi Nándort három havi fogházra ítélték. Budapestről táviratozzák: Ujhelyi Nándort, az ismert író „Mire a leányból asszony lesz” című könyvéért szeméremértés miatt újból elítélték. Ezuttal három hónapi fogházat kapott. Rövid idő alatt ez a harmadik fogházítélet. Ujhelyi ellen különböző könyveit.

roppant izgalmas mérkőzés, mind a kettő elsőrangú vívó, különböző csel fogásokkal akarják egymást megsebezni, megpróbálkoznak baltutával (lefogni az ellenfél kardját s úgy megsebezni) elővágással, ríposztal, végül is Dehelean Adrian győz, sikerült három tust adnia ellenfele testére. És így sorba a párok este hétig, akkor vége a versenynek és az ellenfelek hazamennek vacsorázni.

Hogy milyen népszerű Aradon a vívósport, arra jellemző, hogy ugyszólván társadalmi és korkülönbség nélküli hódolnak a vívásnak: Dr. Parecz Béla ügyvéd, dr. Nichi Lázár kulturpalotai igazgató, aki ugyszólván Arad legjobb vívója, dr. Demian Aurél ügyvéd, Horvitz Tibor főmérnök, Fekete József főmérnök, Paszternák Márton vállalati igazgató, Verbos Nándor butorgyáros, dr. Gabos Jenő ügyvéd, Bodea György vasuti ellenőr, Bratescu Zeno tisztviselő, Kauten Lajos tisztviselő többszörös bajnok, Dehelean Adrian, Hehs Béla, Hehs Ákos, Nagy Sándor, Rezes József szintén kiváló vívóreménység, Veidt Ernő, Sebes Károly, Winterütz István, Auszterweil Károly, Marcovici Mario, Schuller József fogorvos, Höffler Ernő, Kovács László, a diákok közül báró Neuman Feri, Reich Gyurka, Horváth Gyurka, Goldschmidt Miklós. A vívósport azonban nemcsak a férfiak között, hanem hölgyek között is hódít. Ide járnak esténként vinni Morariu Lorika, Morariu Sidi, Steinhardt Lili, SImay Margit és Lula, Ambrus Margit, Reisinger Zsuzsi és még többben.

A Pellegrini vívóiskola nagyban készül a romániai országos vívóversenyre és reméli, hogy úgy a kard, mint a törővívásból több első díjat elvisz. Pellegrini mester most különben céllövő iskolát is állt fel, mert ha már bevezeti a fiataiságot a Kardpárba titkaiba, úgy be kell őket vezetnie a pisztoly párbaj misztériumaiba is.

— Negyven ezer új házat építettek Angliában. Londonból táviratozzák: Angliában 1923-ban negyven ezer új házat építettek. A háborúelőtti években átlag nyolcvan-százezer házat építettek évente Angliában.

— A hölgyek csakis Rozsnyay-féle Serail-crémet használjanak.

Tekintse meg kirakatainkban minden versenyen felül álló selyem-árainkat!

Francia Crepe de Chine Lei 550, Crepe Marocain I. Lei 350, Crepe Marocain IIa Lei 259. — Selyem Liberté 100 cm. széles Lei 269. Cégnünk kizárólagos újdonsága, tiszta selyem Lei 198. — Ezen irakból február hó 1-ig.

10% engedmény!

W. MISSIR FII & Co. divatáruháza Aradon, Bulev. Regina Maria.

— Táviró vonalzavar. Bucuresti-ből jelentik: A postaügyi vezérigazgatóság közli, hogy a Bucuresti-Belgrád között levő táviróvonalak január 10-én és 11-én érintkezés miatt rendetlenül működtek és ezért több száz távirat vár továbbításra a bucuresti-i központi postahivatalnál. Egyedül Timisoara részére kétszáz táviratot adtak fel. A postaügyi vezérigazgatóság megtette a szükséges intézkedéseket, hogy a távirati összeköttetést a legrövidebb idő alatt helyreállítsák.

— Elfogott veszedelmes betört. Az aradi államrendőrség detektívjei tegnap éjszaka razziát tartottak, a mely alkalommal sikerült letartóztatni Cutfuleanu Mihály szökésben levő katonát, aki néhány héttel ezelőtt szökött meg az aradi téparancsnokságról. Vallatása alkalmával elmondta, hogy a közelmúltban Brasovban több betörést követett el és eltökélt szándéka volt, hogy ha valaki szökésben megakadályozza, ingébe rejtett késével megöli. A kését a rovott multu gonosztevőnél meg is találták. Kihallgatása után átadták a katonai parancsnokságnak.

— Veszedelemben a velencei Márkus-templom. Rómából táviratozzák: Mussolini miniszterelnök a velencei szakértők egy küldöttségét fogadta, akik ismertették vele a Márkus-templom renoválásának építészeti és pénzügyi nehézségeit és kormánysegítséget kértek a műemlek megmentésére. Mussolini azonnal intézkedett a kérés teljesítése érdekében.

— Gyermekfelruházás! Az aradi Ort. Izraelita Jótékony Nőegylet holnap 14-én, hétfőn d. u. 4 órakor tartja gyermekfelruházási ünnepélyét a Szt. Pál-utcai izr. iskola dísztermében. Akik a gyermekek uzonnájához lozzájárulni óhajtanak, sziveskedjenek küldeményeiket d. u. 3 órakor az iskolába juttatni. T. tagjait, valamint az érdeklődőket szívesen látja az Elnökség.

— Felkezelési incidens Jeruzsálemben. Rómából jelentik: A Vatikánt a december 14-iki jeruzsálemi véres kimeneteli telekeszeti incidensről érkezett jelentések tartják izgalomban. Egy katolikus körmenet alkalmával a koptok a via Cruzison megakadályozták a pápai nunciust abban, hogy a szokott helyen letérjedjen. A koptok ugyanis arra a helyre egy széklet tettek és semmiképpen sem akarták megengedni annak eltávolítását. Az incidensnek a rendőrség közbelépése vetett véget.

— Farkasok az olasz és jugoszláv falvakban. Napolyból táviratozzák, hogy az Apennineken az erős havazás számos farkasfalkát lekergetett a síkságra. A farkasok a marhaállományban nagy kárt okoztak. — Jugoszlávia egész területén — mint Belgrádból jelentik — a farkasfalkák szintén nagy károkat okoznak. Negotin közelében egy asz szonyt széttéptek és felfaltak a farkasok.

Réval Lexikon XVII-ik kötete előjegyezhető Kelethirlapirodában

LEGUJABB.

Kommunisták és anarchisták véres uccai harca Párisban.

Párisból táviratozzák: A kommunisták nagy tüntető gyűlést tartottak, amelyen Cachin kommunista parlamenti képviselő beszélt és elégedetlenségét fejezte ki a kommunistá vezérek politikája felett. A gyűlésen jelenlevő anarchisták

obstrukcióba kezdtek és kényszerítették Cachint a szónoki emelvény elhagyására. A tüntetés verekedéssé fajult és több revolverlövés történt. Két ember meghalt, tizenhárman súlyosan megsebesültek.

Harminc emberrel elsüllyedt tengeralattjárót kutatnak.

Londónból táviratozzák: Az I. 24. jelzésű tengeralattjáró Portland magaságában elsüllyedt. A tengeralattjáró gyakorlatozás közben nekiment egy hadihajónak, sérelmet szenvedett és így merült a víz alá. Kevés remény van arra, hogy a tengeralattjáró legénységét és tisztjeit megmenthessék. Sorsuk attól függ, hogy milyen sérülést szenvedett a buvárnaszád, mert ha kis ütődést kapott és faiai még

épek, úgy lehetséges, hogy a személyzet még életben van. Az oxigén és az élelmiszerkészlet négy napra elegendő. Egyelőre harminc ember foglya a tenger mélyének. A buvárnaszád flottilla programmszerűen megtámadta a hadihajót, amely érezte a kis ütődést, azonban ez olyan gyenge volt, hogy a gyakorlatokat folytatták. Eppen ezért nem tudják pontosan megállapítani az elsüllyedés helyét.

— Sétapálcából löttek a japán trónörökösre. Tokióból táviratozzák: A japán trónörökös elleni merényletet a merénylők egy sétapálcával hajtották végre, amely puskává volt átalakítva. A pálcá maga egy vontató acélső és foggantyújával kényelmesen a vállhoz támasztható, úgy, hogy pontosan lehet célózni vele. A pálcá külseje semmit sem árul el veszedelmes voltából, úgy, hogy a merénylő könnyen elkerülhette a járőreket és a rendőrszemek figyelmét.

— Bánáti szanatórium Timisoara. Holtó-utca 2. Modern gyógyintézet belgyermek-, ideg-, sebész-, női-, orvosi-, gége-, bőr- és szembetegségek részére. — Diätetika konyha. — Legmodernebb gyógytényezők: Röntgen, Rádium, Quarz, Diathermia és az egész elektrotherapia, hydrotherapia, mór- és fangókezelések. — Specialista orvosok. — Bécsi ápolónők. — Olcsó szobaárak. — Fagykenőcsöm azonnal gyógyít. Szondy gyógyszerár, Arad.

— Egy gyáros eltűnése. Budapestről jelentik: Kremsir Zsigmond soproni gyáros a múlt héten Bécsben járt és onnan pénteken indult haza. Mikor vonata a hófúvás következtében megkésve érkezett Agfalvára, a gyáros ott leszállt, mert mint hithű zsidónak nem volt szabad az esti órákban tengelyen utazni. Így tehát gyalogosan indult Sopron felé és pedig épen akkor, amikor a fürgeteges idő teljes erejéből tombolt. Kremsir az utolsó részét néhány munkással tette meg, akikől Bánfalván elbucszott és egyedül indult a vasuti sinek mentén, hogy mielőbb otthon legyen. Ettől az időtől fogva nyoma veszett és többé senki sem látta. Hozzátartozói persze mihamar kutatni kezdtek utána s a detektívek kinyomozták, hogy csakugyan egymagában gyalogolt a sinek mentén. De megállapították azt is, hogy amikor Bánfalváról a vasut mellett elindult, mihamar egy gőzekével ellátott mozdony futott vele szemben, amely minden valószínűség szerint elgázolta s a

hőméreg alá temette. Eme föltevés alapján a sinek mentén már is a legtöbb helyen elhányták a hivat, de a gyáros holtestére mindeztideig nem akadtak.

— A részeg fűtő oszlopon felrobbantotta a lokomotívot. Bécsből jelentik: A dunaparti településudvaron vérfagyasztóan süvítő részeg lett tegnap este egy vasgázos lokomotív. A szokatlan hangra odasietett egy forgalmi tisztviselő és egy rendőr és nagy megdöbbenéssel látták, hogy a lokomotív vezetője és fűtője teljesen részeg. A fűtő állandóan lapátolta a szenet a kazánba, a vezető pedig a vészjelzővel játszott. A forgalmi tisztviselő életének veszélyeztetésével fölugrott a lokomotívról és megállította. Nyomban észrevette, hogy a fűtő túlfűtötte a kazánt és már attól kellett tartani, hogy felrobban és elpusztítja az egész gépet. A tisztviselő hirtelen kibocsájtotta a gőzt, a két részeg embert pedig a rendőr elvitte a főnökség fogdájába.

— Az új férfidivat. Londonból írják, hogy mióta a walesi herceg tavaly ősszel egy lunchon fekete saccóban, fekete mellényben és csikos szürke nadrágban jelent meg London elegáns férfiai között, e divat hamar lábrakapott. Az angol király Maud hercegnő esküvőjén egy gombos és beszegett zsakettben jelenve meg, visszavonult jogaiba a má: kiment divatból beszegett férfidivat. A háboru alatt mindinkább kiszorult kemény kalap is újból divatba jött és fekete zaccóhoz, csikos nadrághoz természetesen csak ez hordható. Erős divatja van a duplagallérnak és olyan ruhához, amelyhez eddig csak álgallért hordtak, ma már duplagallért viselnek. Puliagallér csak délelőtt hordható, délután és este csak keménygallér.

— Egy szegény császár. New Yorkból jelentik: Heuang Tungot, a detronizált kínai császárt egy, ékszerész beperelte, mert a császár ismételt Kérés ellenére sem akarta 250 tael adósságát megfizetni. A trón nélküli császár azzal védekezett, hogy sajnós, nincs módjában a Kérés összegét megfizetni, ellenben a kínai Kormány négyszer annyival adósa neki. A bíróság a kínai Kormányt nem fogadta el kezesnek, mert a kínai állam annyira az anyagi tönk szélén áll, hogy a Kéréses összeg kiegyenlítését nem biztosítja.

— Béreljen Kerpel könyvtárában.

— Az Aradi Ort. Izr. Jótékony Nőegylet elnöksége ezúton mond köszönetet mindazon hölgyeknek, kik a gyermekfelruházás céljaira fáradságot nem ismerve buzgólkodtak. Ugy szintén hálás köszönetet fejez ki mindazoknak, kik pénzbeli vagy természetbeni adományaikkal a gyermekfelruházás anyagi sikerét előmozdították.

Mi okozza az influenzát?

A chicagói bakteriológiai intézetben hónapok óta folynak a kísérletek, amelyeknek az a céljuk, hogy kikütsassák az influenzát okozó baktériumokat s ilyen módon a kellemetlen, sőt gyakran a halálos veszedelmet hordozó betegség biztos gyógyszerét megtalálják. Townsend dr. orvosprofesszor, aki vezetője a kísérletezésnek érdekes nyilatkozatokat tett az érdeklődő újságírók előtt.

— Az influenzát — mondotta — már 418-ban Krisztus születése előtt ismerték. Az egykori feljegyzések ugyanis megemlékeznek egy járványos betegségről, mely az athéni hadsereget tizedelte meg és amelynek tünetei teljesen azonosak a mai influenzával. Egészen bizonyos tehát, hogy ez a kellemetlen betegség már évezredek óta réme az emberiségnek. Mint influenza 1743-ban emlegetik első ízben. Az olaszok valami titokzatos befolyásnak tulajdonították és innen ered az elnevezése is, mely az influenza szóból származik, ez pedig befolyást jelent. Townsend professzor szerint megnehezíti az eredményes vizsgálatot és kutatást az a körülmény, hogy az influenza ma nagyon sok formában jelentkezik s a legtöbb orvos mint közönséges meghűlést jézeli, holott kétségtelenül bizonyos, hogy a kört okozó bacillusok már benne vannak a szervezetben. Elmondta végül a kísérleteket végző tanár, hogy megvan a remény arra, hogy rövidesen megtalálja a betegség gyógy módját.

A koldus és királyfi.

Lubinszky Testvérek együttes szereplése, akik jelenleg itt vendégszerepelnek Ókori legendában. Az előadások mindkét napon kivételesen 3, 5, 7 és 9 órakor kezdődnek. Ma vasárnap és hétfőn az

Urániában.

Páris nyomorgó magyarjai.

(Nincsen munka a magyarok számára. — Orvostanhallgatók, festők edényt mosogatnak. — Akinek nincs biztos megélhetése, azt kiutasítják Franciaországból.)

(Párisi levél.) Az első magyarul megérkezésem első órájában találkoztam Párisban. A Gare de l'Est peronján várta a „bátyját”. Két hónap óta minden nap ezt csinálja. A bátyja ugyan nem érkezett meg és nem is érkezik meg soha, de a baseli gyorsvonat minden nap hoz néhány magyart, akik a találkozás első perceiben szívesen segítenek a megszorult testvéren. Ebédet fizetnek neki, pénzt is adnak s ha fényesen nem is, de élni, úgy látszik, lehet ebből is. Az én magyarom otthon, Budapestben, műszaki rajzoló volt, megkeresett havonta hét-nyolc százezer koronát, aztán jött a párisi ház, a fény, a csillogás után való mohó vágyakozás és kijött Párisba háromszáz frankkal a zsebében, franciául egy szót sem tudott, a háromszáz frankot kifizette egy letelepedett magyar ügyvédnek, aki a tartózkodási engedélyt szerezte meg a számára, napszámossá lett napi tizenöt frankért, majd héthónapi hánykódás után egy Kovácsműhelybe került, ahol megkeresett hetenként százhuszszátötven frankot. Két hét után elküldték, mert minden szakmában annyi a francia munkanélküli, hogy idegenek alkalmazása és elhelyezkedése ma már szinte teljes lehetetlenség.

És most itt áll ez a magyar, néhány szival a zsebében, várja délelőttönként a baseli gyorsvonat friss pénzzel és nagy reményekkel érkező magyarjait, akiknek talán több a szerencséjük, mint az övé s akiknek szerencséjén, ismeretségén keresztül talán sikerül megmenekülnie a teljes bezárultságtól.

És ez a sors nem egy ember sorsa; ilyen és hasonló körülmények között élnek Páris összes magyarjai.

Tizenöt-tizenhatezer magyar van ma Párisban, akik kevés pénzzel, de annál több reménnyel jöttek ide s ma kifosztottan, rongyosan, éhesen ödöngenek a szájpárti metropolisban. Intelligens emberek, akik otthon azt hitték, hogy az önfeléd, a fényes ragyogó Páris fogják megismerni, kora reggeltől késő estig verejtékeznének, dolgoznak különféle gyárakban, a föld alatt.

A Duval-féle éttermek — vagy százhatsvan van Párisban — edénymosogatói között magyar orvostanhallgatók, mérnökök, jogászok, festők találhatók meg lehetőségek számra. Elkészést kapnak, ez elég bőséges, — és napi hat frankot. Az utóbbi időben azonban ez a kereseti forrás is bedugult az elkészre-deált magyarok számára, mert annyira kevés a készlet, hogy a furakodott

be ide és annyi lopás és betörés történt, hogy a tisztességes magyar munkásokat is kompromittálták és ma, ha megtudják, hogy az állástkereső magyar származású, munkát nem adnak neki.

A Duval-éttermek edénymosogatói pozíciókhoz hasonló elhelyezkedési lehetőség a magyarok számára a Renault autógyár. Ha már minden kötél szakad — és bizony előbb szakad, mint a legtöbb hiszi, — itt jelentkeznek csoportonként — napszámossá. Tizenöt frank a napi kereset maximuma, amit elérhetnek egyetlen kemény munkával. Két-három hétnél tovább nem igen bírják ki.

A párisi magyar követségen alig mulik el nap, hogy egy-két minden reményét elveszített magyar meg ne fordulna. Segítséget, pénzt, vagy munkát kérnek. A párisi magyar követség természetesen semmit sem tehet érdekükben.

Egyik legnagyobb könnyelműség a Franciaországba bevándorló magyaroktól az is, hogy egy-két-hónapos vizummal indulnak utnak. Legelső csalódásuk aztán az, hogy két hónap után megkapják a kiutasítási végzést.

Ilyenkor bujnak elő odúikból a megszorult párisi magyarok hiánai, akik jó pénzért kijárják részükre a tartózkodási engedélyt. Rengeteg azoknak a száma, akik egész tükéjükét vagy egész havi keresetüket ezeknek a „szíves és melegsívű” embereknek adják oda. Sehol annyi meggyötört, szomorú arc, mint az ugynevezett

párisi magyarok vendéglőiben.

Nem írom ide a címét ennek a vendéglőnek, nem akarom, hogy a Párisba utazókat a „magyar” szó یدeszőltsa. Mert ennek a vendéglőnek a magyar karakterét az az élelmes pesti ifju adja, aki esténként egy rekedt hangú zongorából csalogatja ki a *Simongáti lányokat* az idetévedt jóhiszemű magyaroknak. A reppenetes magyarsággal megírt étlapon szerepelnek ugyan holmi magyar ételek is, a miket aztán francia szakács készít el nem magyar gyomor számára. És az árak, még ha nem számítunk át magyar koronára is, vakmerően magasak. Egy főtt paprika, olajjal, cukorral — három frank. — Van szeparé, zongora, ifal és egy óra alatt egyhetti keresetét szemrebbenés nélkül leadhatja a jóhiszemű magyar. Az utóbbi időben a Bécsből áttelepedett emigránsok is ide szoktak járni és itt toborozzák az egyre apadó táboruk számára a híveket.

Szentgyörgyi Ezer

Fiatalos, fiús a tavaszi divat.

(Mindent csak röviden. — Szenzációs divatújítások.)

A divat az a fenséges ur, aki egyetlen szuverénként uralg a szíven. A napisajtó tehát kötelességszerűen teljesíti hivatását és köztudomásra hozza, hogy szenzációs divat-események előtt állunk.

Szinte forradalmi. Ne tessék megijedni: nem kenyérforrádalom. Forradalom a divatban! A nők, ugyanis tavasztól kezdve fiúk lesznek. Ez a legújabb. Nochi nie dagewesen. Ilven még nem volt.

Az igazi divatvilág már is készülődik. St.-Mauriceban és a Semmeringen téli sportkosztümök, a Rivieraán már tavaszi dolgok. A párisi nagy házak lázasan készülnek a tavaszi divatra. A divat nagy vonalakban nem fog változni. Az egész tavaszi divat a fiatalosság színeiben indul. Az uralkodó elv: mindent fiatalosan, fiusan. A rövid haj, a rövid alj már most is divatos és a tavasszal még jobban kifejlődik az elv, hogy — fiusan, fiatalosan. A sötét színek divatja elmúlt, — minden színes, néha túlzottan színes. Párisban ma egyetlen nő sem öreg és ennél fogva nincs ásszonyos ruha, hanem csak fiatalos. A színek a világos pasztelszínektől kezdve egész a legvadabb pirosig váltakoznak.

A forma az egyenes, rövid, fiús. A kosztüm egyszerű, angolos, fiúfazonnal, zsebekkel, egyenes, szűk szoknyával. A színek a világos galambszürkétől a bechig minden árnyalat. A robe manteau egyszerű, feszes, elől-hátul kis kerek kivágás, vagy teljesen ujj nélkül, vagy feszesen simuló hosszú ujjakkal! A köpeny egyenes fiantesikozással, elől gándé-szabás, egyenes ujjak, nem túlnagy gallér. A délutáni selymruha színes, nagyon sok fűlágos színes himzéssel, sokszor plissé, vagy gouvrirozott szoknyával, sokszínű színes gallérdisszel. A tavaszi estélyi ruha egyvonalu, szivalaku kivágással, uszály nélkül, pliszirozott fodor diszokkal.

A divat most forr, a különböző színekből, formákból még nem született meg az igazi elfogadott irány. Egyelőre mindent fiatalosan, fiusan é, mindenki azt választja, ami ebből megielet az egyéniségének. A legelegánsabb estélyi kalapok arany és brokátkelemből készülnek. A drága kocsagdiszt kitűnően pótolják a könnyű túllaranzsmánnal. A forma tekintetében még mindig a kis alak divatos. Párisban nagyon szeretik a csipkét. Ezt a nagyon drága divatot nálunk mellőzni kell, mert a párisi nők rendkívül feltűnő színű kalapokat viselnek, amelyeket a mi hölgyeink nem viselnének. Főként a fekete, barna és sötétkék színek divatosak. Nemrégiben, még alig néhány éve pijamát csak a legrikább esetekben volt alkalmunk látni a nőknél. A délutáni ruha a fogadóolett, a reggeli a pongyola volt, amelynek szabásmintája sohasem változott, csak az anyag, amely hol a legfinomabb is

pánselyem, hol pedig Törökország-ból való himzett moulin, vagy pedig Párisban készült szecessió brokát. A pijama divatja a pongyolától mindinkább kezd ki szorítani és ma már a szalonokban nemcsak a reggeli órákban, hanem délután is pijamában fogadnak a hölgyek. A pijama viselésének természetesen sok előnye van azokra nézve, akiknek az alakjuk és idomuk tökéletesek és ezek a hölgyek semmiképpen sem hajtanak visszatérni a pongyolához.

Az új divat tehát: rövid haj, rövid alj, rövid szoknya, rövid... Egyszóval tehát: mindent csak röviden.

XXXXXXXXXXXX

Magyar színek a párisi olimpiáson.

(A csehszlovákiai magyar atléták magyar lobogót akarnak vinni az állam zászlaja mellett.)

Prágából jelentik: A Prága Magyar Hírlap a következőket írja: A párisi olimpiász dátuma gyorsan közeledik s az egyes országok sportgenerációjára lázasan készülődik a párisi stadionban tartandó nemzetközi erőpróbára. Ugy tudjuk, hogy Németország kivételével Európa valamennyi sportnemzete képviselve lesz az olimpiáson, amelynek különös fontossága az, hogy antwerpeni olimpiázzal ellentétben azon már Magyarország atlétái is megjelennek. Nincs kétségünk aziránt, hogy a stadion diadalt jelentő árkórára nem egyszer fog felfutni a magyar trikolor, jelezve a magyar atléták győzelmét. Azonban Párisban nemcsak Magyarország atlétái fognak elmenni, hanem nagyszámú eredményeiket tekintve, bizonyos, hogy az utódállamok magyar kisebbségeinek atlétái közül nem egy szintén ott lesz a párisi olimpiádon. Nem volna hozzánk méltó, hogy a magyar tudás és képesség győzelmét nem a magyar színek jelezzék a stadion árkórában. A szlovénországi magyarság bizonyosan meg fogja találni a módját annak, hogy egy-két szlovénországi magyar atléta párisi utjának költségeit előteremtse, nehogy esetleg államköltségen vigyék őket Párisba és kénytelenek legyenek a piros-fehér-kék színekben szerepelni. A szlovénországi magyar fiúk Párisban csak a piros-fehér-zöld színekben indulhatnak (ez természetesen nem zárja ki, hogy cseh-szlovák állampolgárságuk külsőleg kifejezésre ne jusszon) és ily módon jelezzék, hogy bár cseh-szlovák állampolgárok, mégis a cseh-szlovákiai magyar kisebbség tagjainak érzik magukat. Ebben a hivataltól fölfogás sem találhat kivételt, hiszen mindenki jól emlékszik arra, hogy a csehek a stockholmi olimpiádon szintén mint külön egység, saját zászlójukkal

KÖZGAZDASÁG.

Megszakadtak Páris és Szentpétervár között a kereskedelmi összeköttetések.

(Elhagyta Párist a szovjet kereskedelmi képviselője. — A szovjet nyomást gyakorol Franciaországra.)

Párisból táviratozzák: Azt a hírt, hogy Szovjetország és Franciaország között a gazdasági összeköttetések megszakadtak, megerősítik. Skobelev orosz kereskedelmi biztos azt az utasítást kapta kormányától, hogy a néhány hónappal ezelőtt Párisban megszervezett orosz kereskedelmi irodát helyezze át Londonba. Az Oroszországgal való kereskedelemnél érdekelt francia körök kijelentik, hogy itt csak átmeneti természetű intézkedésről van szó, amely represszáliának tekinthető egy párisi bíróság nemrég hozott ítéletével szemben. Ebben az ítéletben ugyanis a francia igazságszolgáltatás arra az álláspontra helyezke-

dett, hogy a szovjetkormány kereskedelmi szervezeteinek nincsen jogi karakterük és ennek folytán az orosz gazdasági hivatal által érvényesített szándékozott igényt elutasították. Párisban úgy hiszik, hogy a szovjetkormány kereskedelmi képviselőjének Londonba való áthelyezésével az oroszországi kereskedelemnél érdekelt francia köröknek időleges nehézségeket kíván okozni, de nincsen szándékában a francia kereskedelmet bojkottálni. Inkább nyomást akar gyakorolni a francia kormányra, hogy a nemhivatalosan folytatott és a szovjetkormány elismerésének ügyére vonatkozó tárgyalásokat diplomáciai úton is fölvegyék.

Teljes munkaszünet a görög keleti újév napján. A Kereskedelmi és Iparkamara a kereskedelmi miniszterium leirata alapján közli, hogy hétfőn, görög keleti újév napján teljes munkaszünet lesz. Az élelmiszer üzletek és borbély műhelyek délelőtt 11 óráig tarthatók nyitva. A görög keleti újév előtt való vasárnap, e hó 13-án, az üzletek egész nap nyitva tarthatók, mert e napra a miniszter a munkaszünetet felfüggesztette. — Filotti Zamfir aradi rendőrprefektus az újév munkaszünetéről a következő rendelkezést adta ki: Holnap, vasárnap, január 13-án a munkaszünet fel van függesztve. Az összes üzletek nyitva tarthatók, gyárak, ipari vállalatok, műhelyek dolgozhatnak egész napon át. Hétfőn, e hó 14-én újév napján az összes üzletek egész napon keresztül zárva tartandók, kivéve az élelmiszerkereskedőket és a borbélyokat, akiknek üzletei déli 12 óráig nyitva maradhatnak. Görög keleti újév napján minden ipari tevékenységnek szünetelni kell úgy a gyárakban, mint a műhelyekben és az ipari vállalatokban.

Eladott aradi ingatlanok. Szántó Béláné eladta a Piata Dna Elena 6. sz. házat 200000 lejért Müller Ede és nejének. — Sirovaneti Péter Pál eladta a Gábor dűlőben fekvő 21 hold 1670 □ öl szántót 500000 lejért id. Tóth Hevesi Jánosnak. — Gál Bernát és neje eladták a Gai Str. Biserici 61. sz. házat 50000 lejért Boor János és nejének. — Blaha Béla eladta a Str. Virginia Hotoran 12a sz. házat 250000 lejért Industria „Walter Tauscher & Comp” Zsigmondházi cégnek. — Fischer Mór és neje eladták a Boulevardul Carol 25. sz. házat 220000 lejért Dr. Novak Aurél és nejének. — Müller Ede és neje eladták a Piata Sft. Sava 1. sz. házat 250000 lejért Manaila Anasztásznak. — Orisan Pál és neje eladták a Zimand dűlőben fekvő

bázhelyüket 18000 lejért Varga Erzsébetnek.

— Pénzvilág - Rumänische Finanzwelt a bel- és külföldi kereskedelmi és ipari élet szaklapja. Szerkesztőség Oradea-mare, Strada Jókai Mór 17.

Valutapiac.

Aradi valutaárak. (Január 12.) Francia frank 10, svájci frank 35.50, dollár 203, dinár 2.30, széköl 6, lira 8.80, angol font 875, magyar korona 0.5045, osztrák korona 0.002850. — Kifizetések: Budapest külföldi 140, belföldi 174, Bécs 351, Prága 5.91, Zürich 35.25, Milano 8.80, London 870, Páris 9.85, Newyork 202, Belgrád 2.27.

Temesvári valutaárak. (Január 12.) Newyork 202, dollár 202.50, London 869, angol font 875, Milano 8.80, lira 8.65, Páris 9.65, francia frank 10.40, Zürich 35.20, svájci frank 34.70, Belgrád külföldi 2.28, belföldi 2.22, dinár 2.18, Budapest külföldi 140, belföldi 175, magyar korona 165, Bécs 353, osztrák korona 345.

Zürichi nyitás. (Január 12.) Amsterdam 216.75, Newyork 576.25, London 246250, Páris 27.50, Milano 25.12.50, Prága 16.77.50, Budapest 0.02.07.50, Belgrád 6.42.50, Bucuresti 2.90, Bécs 0.0081.

Zürichi zárlat. (Január 12.) Amsterdam 216.75, Newyork 576.75, London 2461, Páris 27.25, Milano 25.30, Prága 16.77.50, Budapest 0.02.07.50, Belgrád 6.42.50, Bucuresti 2.90, Bécs 0.0081.

Bucuresti tőzsdezárlat. (Január 12.) Kifizetések: Páris 9.75, London 874, Newyork 202.50, Milano 9, Zürich 35.50, Bécs 0.0029, Prága 5.90, Budapest 0.01.05. — Valuták: Napoleon 760, léva 1.30, török lira 98, angol font 870, francia frank 10.30, svájci frank 36, lira 8.90, drachma 3.90, dinár 2.20, dollár 199, lengyel marka 0.00030, osztrák korona 0.0029, magyar korona 0.0060, szokol 5.70.

Budapesti devizaközpont jegyzései (Január 12.) Napoleon 68800, Bu-

curesti 146—161, Belgrád 146—161, London 123150—135500, angol font 123450—135800, Milano 1260—1385, lira 1270—1395, Newyork 28850—37150, dollár 28950 31850, Páris 1375—1515, francia frank 1390—1530, Prága 840—925, Bécs 0.40.50—44.55.

Szerkesztői üzenet.

Z. Olga, Pancota. Arany huszoronás 750, tizkoronás 375 lej. Ezüst egykoronás 12.50 lej, 2 és 5 koronás érmék értéke nem magasabb. W. J. Arad. Leánynevelő intézet internátussal, tudomásunk szerint, jelenleg csak egy van Erdélyben, Sibiu-ban (Nagyszebenben). Leányiskolával kapcsolatosan majdnem minden városban van internátus. Református molnár. Levelére megnyugtató sorainkat postán levélben küldjük. P. I. Halmagiu. Érdeklődésének utánajárunk. W. I. Radna. Kérdeztél jelenleg Bucurestiben tartózkodók. Rajongó. Kérdeztél színésznő. Felesége nem színésznő. Érdeklődés. Déva. Gyógyszereket nem ajánlhatunk. Forduljon bajával orvoshoz. Többeknek. Válaszainkat jövő szombati számunkban közöljük.

A köszönés lélektana. A jószemű embernek valóban sok érdekes olvasni valót nyújt az uccai köszöntés, a társadalmi érintkezésnek eme legprimitívebb formája. A jól nevelt ember igyekszik minden ismerősének előre köszönni. A hiányos nevelésű lesi, hogy neki köszönjenek előbb. Az igazi urlembert rutinosan megelőz a köszönésben; a parvenü vigyáz, hogy meg ne előzzön senkit. Aztán jönnek az egyes csoportok különböző alosztályai. Vannak fogyatékos itélőképességűek, akik úgy vélik, hogy aki nekik, előre köszön, az bizonyára kisebb ur, mint ők. Aki nem köszön, az nagyobb. Nem épen szimpatikus az a közismert típus se, amelyik ha egyszer megelőzte valakit a köszöntésben, akkor ezt valóságos járadéknak tartja, ami neki most már örökre kijár. Ha újból találkozik vele, néz, már megszűről néz, szinte felszólít az előre köszöntésre. És ha nem akarsz, akkor modortalán embernek tart, aki vételem az illem ellen. És nagyon haragszik.

Szeretettelémeltő figurák a köszönés „mérnök urai”. Azért mérnökök, mert centiméterrel mérik, hogy véleményük szerint, kinek mekkora kalapemelés jár. Egy-két, vagy tíz centiméteres-e, avagy csak a kalapkarimának a mutató ujjal való megérintése? A köszönés mérnökének figyelmét nem kerüli ki semmi. Tudja és a köszönésben kifejezésre juttatja, ha ügretedre javul a konjunktúra, de érezteti veled azt is, ha romlik. Megemelt a kalapját, amikor egy bértízat vettél, de másnap már megbánja és csak félvállról köszön, mert kölcsönt kerestél rá a bankban. Beletát a Wertheimodba, az erszényedbe, a markodba, a vesédbbe. És ehhez mértén köszön. A mérnök ur köszönése nem neked szól, hanem a zsebednek.

A köszöntésben, véleményünk szerint ezek az irányadó szabályok: A fiatalabb üdvözölje az idősebbet társadalmi állásra való tekintet nélkül. (De azért az idősebb se betegszik bele, ha fiatalabb ismerősének, akit előbb vesz észre, előre köszön.) A jól nevelt ember előre emeli meg kalapját minden férfi ismerős előtt, aki hölgyet kísér az uccán, vagy nőtársaságban ül kávéházban, vendéglőben. (De ezt provokálónak várni és megkövetelni a jómodoru embernek nem szokása.) Egyébként pedig nem az a fontos, hogy köszöntsük, hanem hogy — szeressük egymást.

Aradi mozi hírek.

* Sónajok hidja, vagy Velence titka és rejtelmek nagyhatású filmdrámának második része vasárnap kerül utoljára vetítésre az Apollóban. A 36 hajók hidjának II. része megkapóbb, tragikusabb színekkel vázolja a rajzolja meg Michele Zavenco világhírű regényének alakjait s a velencei emlékek pompás keretét nyújtanak a cselekményhez. A nagy film harmadik része hétfőn, kedden, szerdán kerül vetítésre.

* Lubinszky-testvérek az Urániában. Mark Tvainnak, a Koldus és királyfi című mozgalmas, szingazdag filmjében lépnek fel a legcsodásabb gyermekszínészek, az Aradon élő Lubinszky-testvérek. A filmtechnika lehetőségei nagyszerű feldolgozásban hozza elénk a megkapóan bájos legendát, melynek homlokterében Anglia trónörökösé és a kis csavargó: Bob állanak. A sors úgy rendel, hogy a királyfi és a kis csavargó összetalálkoznak. A kis királyfi lelkében fölébred a vágy, hogy olyan szabadon járhasson-kelhessen az emberek között, mint Bob, az ágrólszádkadt kis csavargó. Pompás tervet sző a két gyermek. Kölcsönösen kicserélik egymás ruháit s Bob elfoglalja a királyfi helyét a kastélyban, a királyfi pedig rongyos ruhájában neki indul céltalanul bolvongani. Ebből természetesen a legfurcsább helyzetek kerülnek ki, amelyek bővelkednek a derűfakasztó, humoros jelenetekben. A nagyszerű film csak vasárnap és hétfőn kerül színre.

* Kedden, szerdán Cigaretta grófnő címen nagyszabású filmregényt mutat be az Uránia. Két dohánygyári munkásleány kalandos szerelmét viszi a film színre, akik különös véletlen folytán Harry Griffith lorddal kerülnek össze, aki borzalmas tragédia előtt áll: amerikai párbait vívott, de az utolsó pillanatban az egyik dohánygyári munkásleány megmentti az életnek. Elmenekülnek s a messzi külföld szerelmesen öleli át őket.

— Belgrádban egy napot veszített a Simplon. Bucurestiből jelentik: Belgrádi jelentések szerint a nagy havazás következtében a Simplon express közlekedésének fentartása a legnagyobb nehézségbe ütközik. Tegnap a Simplon egész nap a belgrádi állomáson vesztegelt.

NYILTÉR.

E rovat alatt közlöttekért nem vállalunk felelősséget.

NYILATKOZAT.

A Temesvári Hirlap mai számában dr. Gráczy Ferenc timisoreai ügyvéd egy nyilatkozatot tett közre, amely szerint a Közlöny január negyedik számában megjelent Amerika helyett Magyarország című cikk tartalma nem felel meg a valóságnak és hogy ellenem sajtóper indít. Dr. Gráczy Ferenc ügyvéd ezen nyilatkozatára egyelőre csak a következőket jelentem ki:

Minden tekintetben fenntartom a hivatkozott cikkben foglaltakat, melyekre vonatkozólag dr. Gráczy 1000 lej honoráriumot kínált az esetre, ha visszavonom, amit róla állítottam. Minthogy erre nem voltam hajlandó, most egy héttel később nyilatkozik. Timisora, 1923. január 12.

Bugél Jenő.

A Közöny munkatársa.

A spanyol király tréfája.

Különbös számúkat rendel.

Spanyolországban most cifra világg van. A győzelmes forradalom után a direktorium vaskézrel törte le azokat a visszaéléseket, melyek az állami és városi politikában évek óta dívatoztak. A szép iber félszigeten úgy barjanoztak nőttek a kis és nagy panamák, mint a gombák.

Nem is mulik nap, hogy ne olvasnánk politikuskok, előjárók letartóztatásáról, kik könnyelműen kezelték a közpénzeket, s nem tudnak leszámolni, hova tűntek a peseták ezrei, milliói. A büszke kidalgók pedig előzően egy pisztolylövéssel mentik meg becsületüket. Naponta három-négy politikai öngyilkosság.

XIII. Alfonz azon van, hogy az átalakulás simán folyjon le. A király márséklő tanácsával gyakran enyhíti a szigorú rendeleteket, Több ízben elárulta már, hogy kitűnő humorérzéke van: s aki nevetni tud, az jó és bölcs ember.

Utóbb főkereste őt Primo de Rivera tábornok. Komoran átnyújtott egy hosszú listát. Csupa ellenzéki politikus neve szerepelt rajta.

— Ezeket, — szólt, — felséges uram, száműznünk kell.

— Okvetlenül?

— Okvetlenül.

— Helyes, felelte a király. Ha nem tehetünk mást aláírom.

A király íróasztalához ment. Alá is írta. De a száműzöttek után, sereghajtónak, odakanyarította a tulajdon nevét is így:

— XIII. Alfonz, Spanyolország királya.

A diktátor elment. Csak ott-hon vette észre, mi van az íven. Ijedten szaladt vissza.

— Kérem, kedves tábornok, — magyarázta a király, — csak logikusan cselekedtem. Ezek az urak a mult politikai korszakban bizalmam birták, tanácsadóim voltak. Ha ők felelősek azért, ami történt, én is az vagyok.

És kacagott, a nagy, szellemes Bourbon-szájával. Primo de Rivera pedig elérte a leckét. A hosszú ívet széttépte.

SAKK.

Rovavezető: Dr. Janny Géza.

31. Szabálytalan megnyitás.

Játszották a timisoarai hármasszerenyen, 1923. novemberben.

Világos: Tyroler S. Sötét: Kostich B.

- 1. d2—d4, Hg3—f6 2. Fg1—f3, g7—g6 3. h2—h3, Ff8—g7 4. Fc1—f4, 00 5. e2—e3, d7—d6 6. Ff1—d3, Hb8—d7 7. Hb1—d2, Bf8—e8 8. 0—0, e7—e5 9. d4×e5, d6×e5 10. Ff4—g5, h7—h6 11. Fg5×f6, Vd8×f6, 12. c2—c3, Hd7—c5 13. Hd2—e4, Vi6—e7 14. He4×c5, Ve7×c5 15. Vd1—c2, Fc8—e6 16. Bf1—d1, a7—a5 17. h3—h4, f7—f5 18. e3—e4, f5—f4 19. Kg1—h2, Fg7—f6 20. g2—g3, g6—g5 21. g3×f4, g5×f4 22. Bd1—g1, Kg8—f7 23. a2—a3, a5—a4, 24. Vc2—e2, Be8—g8 25. Fd3—b5, c7—c6 26. Bg1×g8, Kf7×g8 27. 00—00, 28. Ba1—g1,

- Ba8—g8 29. Hf3—e1, Kf7—e7 30. h4—h5, Fe7—h4 31. Bg1×g8, Fe6×g8 32. He1—f3, Fh4×f2 33. Fd3—c2 34. Kh2—g2, Ff2—g3 35. Hf3—d2, Fg8—e6 36. Hd2—f1, Fe6—g4 37. Ve2—d2, Fg3—h4 38. Fc2—d1, Fg4×d1 39. Vd2×d1, Vc5—f2 40. Kg2—h3, Fh4—g5 41. Vd1—d3, Vf2—h4 42. Kh3—g2, Vh4—g4 43. Kg2—h1, f4—f3 44. Vd3—c2, Fg5—e1 45. Hf1—h2, Vg4—g2 46. Vc2×g2, f3×g2 47. Kh1×g2, Fc1×b2 48. Hh2×g4, Fb2×c3 49. Hg4×h6, b5—b4 50. Hb5—f5, Ke7—f6 51. a3×b4, a4—a3 52. Hf5—e3, a3—a2 53. He3—c2, a2—a1 54. Hc2×a1, Fc3×a1. Világos feladja.

— A hastingi sakkverseny. A hastingi nemzetközi mesterversenyen az első helyet Euwe foglalta el 6 és fél ponttal, Maróczy 6. Colle, Michell, Yates és Seitz 5, Blake 3, Norman 2 és fél, Miesos 2, Price 0.

Tarkaságok.

Az óra. A falusi templomtoronyba új órát szereltek fel. Az egész falu büszke rá és a plébános dicsekedve mondja egy odavetődött városi barátjának:

— Tud-d kérlek, hogy honnan való az óra? A fővárosban csináltattuk barátom! Zimmermann órás szállította!

— Zimmermann? — hangzott erre a válasz. — No, akkor sok bajotok lesz velem... Én a mult esztendőben vásároltam Zimmermannnál egy órát és minden öt percben jól fel kell ráznom, ha azt akarom, hogy pontosan járjon...

A karácsonyi kiadások. A budapesti írók és újságírók klubjában ketten beszélgetnek. Az író és az újságíró. Az újságíró mondja:

— Rettenetes, hogy mennyi kiadásom volt karácsonykor! Legalább egy millió!

— Legalább szép ajándékokkal örvendeztetted meg a családodat — volt rá a válasz. — Biztosan toronymagasságban állt a sok ajándék a karácsonyfák alatt!

— Toronymagasságban? Nem is értem, hogy képzeled ezt? A feleségem hosszas könyörgésére megjavítottam a könyháiban a tüzhelyet. A nagyobbik fiamnak megtaláltattam egyetlen pár cipőjét, mert már kilátszottak a lábujjai. A kisebbik fiamnak a szabó megfoltozta elszakadt nadrágját és a lányomat elvittem az orvoshoz! Már három hete panaszko-

dok, hogy nem tud járni, mert reuma van a lábában...

Az okos Móricka. Az iskolában komoly kérdésekről van szó. A tanító ur azt adja fel a tanulóknak, hogy ki tudná megmondani, hogy születnek a gyerekek? Természetesen senki sem tudja. Végre a sok viccből közismert Móricka mondja:

— Én tudom, tanító ur kérem!

— Nos?

— Tessék kijönni a folyosóra. Ott megmondom.

A tanító elképedve követi Mórickát.

— No, halljuk!

És felelt Móricka:

— Nézze, kedves tanító ur: Én tudom a dolgot. Maga is tudja. Mi szükség van hát rá, hogy ilyenekről beszéljessünk odabent, a gyerekek előtt! ...

A szerkesztésért felelősen: KÖCSY JENŐ. telel.

Cenzurat: Dr. ROMUL MAGER.

NYILTER.

E rovat alatt közlöttekért nem vállalunk felelősséget.

ÉRTESÍTÉS.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy a Metropol kávéházat átvettem, elsőrendű ételek és italok, híres zenekar hangversenyez.

Sziveszter éjszakáján reggelig nyitva. Szives pártfogásukat kéri

Vasile Bora. 405

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejtethetlen nóm illetve édes anyánk elhalálása alkalmával részvételükkel mély fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, temetésén résztvettek, koporsójára koszorút, csokrot helyeztek, fogadják ez uton hálás köszönetünk nyilvánítását.

Maresch Gyula és gyermekei.

399

Bakfis ruhák, gyermek jelmezek, gyermek fehérneműk, batiszt kötők

legfinomabb kivitelben kaphatók: 10005

DEUTSCH ANNA gyermekruházletében, Arad, Str. Alexandri (Salacz-u.) 1.

Kifutó fiu

Jó fizetéssel felvétetik. Cim a kiadóhivatalban.

Malomgépeket, hegyező és hámozó gép, kefégep, tarái, radial és sikszita kőjáratokat, felvonó serleg stb. gyárt és szállít

KLUG ISTVÁN gép és malomépítész
Timisoara II. háromkirály-u. 26.
Telefon 172. 180

Merle Géza
okl. mérnök és vállalkozó

Arad, Str. Eminescu 3. (Deák Ferencucca 40.) Végez földméréseket, parcellázásokat előnyös árban, traciroz és épít iparvasutakat, ellenőrzés építkezéseket. Mindennemű vasbeton vállalkozás. — Üveggel bélelt vasbeton hordók speciális készítése. — A mérnöki irodával kapcsolatos INGYENES ÉS ARUFORGALMI SZAKIRODA. 7462

A timár ipar részére
norvég halzsir,
kitűnő szyrup

raktáron. 175

Dávid József,
Arad, Str. Corogariu 15. (Vécsy-u. 7.)

Boldog lesz, ha nálunk vesz!
Házat, üzletet, ingatlant, lakásberendezést, zongorát, szőnyeget stb., kedvező feltételek mellett

„VICTORIA” IRODA,
Arad, Piata Avram Ianou 16. 7451

En Csillag Anna

185 cm. hosszú óriási Loreloy hajamat az általam feltalált kenőcs és szappan 14 napi használata után kaptam. Ez az egyedüli szer hajhullás ellen és annak növekedését előmozdítja, a fejbőrt erősíti. Főtitkánál előmozdítja a teljes, erőteljes szakállnövekedést és rövid használat után úgy a haj, mint a szakáll természetes fényű és sűrűségű lesz és megkímél a legvégsőbb korig időelőtti korai megöszüléstől. Egy tégely kenőcs Lei 50.— Egy darab szappan Lei 35.—

Kapható minden gyógyszerárban és drogériában vagy az összeg szűzesség bo küldése mellett a romániai főlerakattól:

Gracia Kozmetikai Laboratoriu.
ARAD. 1977

Az idel
NAPRAFORGÓLAJ SAJTOLAST
megkezdettük.

Kivánatra előnyös mintázott árajánlattal szolgálunk.

ARADI OLAJIPAR R. T.
ARAD. 14152
Telefon: 135. Telegram: Olajipar.

A Hamburg-Amerika-Linie

közös szolgálatában az

United-American-Linien Inc.-al.

Vezérképviselősége:

LAZAR H LAZAROVITZ,
díjmentes felvilágosítással szolgál:

Északamerikai Egyesült Államok, Dél-Amerika, Cuba, Mexico és Brasi-liába utazóknak az aradi fiók.

Str. Eminescu (Deák F.-ucca) Fehérkereszt épület. 7453

Apró hirdetések

Ingatlan.

ARAD, STR. COSBUC (Wesselényi-ucca) 61. számú magánház 3 szoba fürdőszobával eladó. Bővebbet ugyanott a déli órákban. 307

ALKALMI BEFEKTETÉS! Műmalom 400.000 lej évi biztos jövedelemmel rész leire eladó. — Több magán- és bérházak, üzletházak 100 ezer lejen felüli összegért eladók. Díjtalan felvilágosítás „Argus”-nál Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-ucca) 1. 154

CHISINEUN (Kisjenőn) főúton, vasútállomástól 10 perc, magánház 6 szoba, fürdőszoba és mellékhelyiségekkel, istálló, kocsiszin, tengeri goré magtár, hízalidával és 300 négyszögöl kerttel eladó. Értekezni Schuller János Chisineu (Kisjenő.) 10.005

SÜRGŐSEN, olcsón eladó magánház, Sága, Strada Aprodul Purice. (Szilágyi Dezső-ucca) 41. 10.005

ARAD, Strada Muciu Scevola 24. számú ház nagy telekkel, istállival eladó elfoglalható lakással. 402

BELVÁROSBAN háromszoba, elő-, fürdő-, cselédszobás szerényebb lakás, öt-évi szerződéssel, olcsó házbérrel átadó. Uranus-iroda Arad, főpostával szemben. 16.001

Belváros centrumában

fűszerüzlet

eladó.

Bővebbet 10003

Kelet hírlapirodában.

Olcsón eladó:

Str. Numa Pompiliu (volt Kasza-ucca) 18. számú ház azonnal elfoglalható 2 szobás lakással, nagy kerttel. Ezenkívül több bér- és magánház, elfoglalható 3-6 szobás lakásokkal. — Keresek megvételre megbízóim részére bér- és magánházakat, kisebb és nagyobb földbirtokokat.

Haasz Albert ingatlanforgalmi irodája, Arad, Str. Romanului 5. (Zrinyi-ucca). 16500

Melyik bőrkereskedés

vagy ki dolgoztat fel nyers bőrányagokat egy

elsőrendűen

bevezetett bőrcserzőnél

a fél bőrányag fejében vagy pénzbeli megál- 400
:- lapodás szerint. :-

Érdeklődni lehet: „Arader Zeitung”

Strada SOARELUI 7. sz.

Főúton száraz nagy

raktárt keresünk

ha lehet, azonnal átvehető

Cím: 10005

KELET hírlapiroda.

Ujságmakulatura

5 kgr.-os csomagokban :-

kapható a kiadóhivatalban

Használjunk kizárólag „PLANTOL”

legjobb növény ételzsirt,

mert tiszta, egészséges és szapor.

KOSERUL előállítva, szigorúan az ortodox izraelita rituálék szerint. :-

Kapható az élelmiszerüzletekben. 6626

Dávid József, Arad, Str. E. Ciorogariu 15. Vécsey-u. 7

Négy szobás elsőrendű modern lakást a város szívében olcsó házbér mellett ajánlok átvételre.

Ajánlok megvételre: Újonnan épült földszintes nagy bérházat beköltözhető 8 szobás lakással. — A város legforgalmasabb helyén álló nagy jövedelmet hajtó hatalmas tűletházat. — Kisebb-nagyobb birtokokat az aradi határban és Arad-megyében.

Keresek megvételre: Kisebb magánházat, valamint nagyobb bérházakat.

Dijmentes műszaki vélemény.

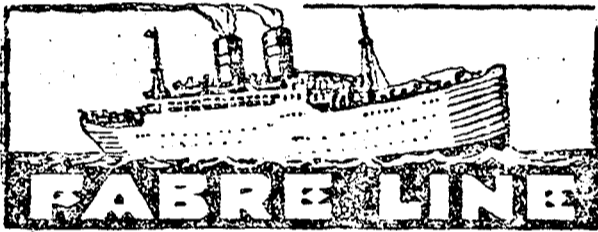
Aruforgalmi irodám ajánl mérnök és szakmabeli urak b. figyelmébe eladó műszereket, u. m. teodalltok, körzők, acél mérőszallagok, szögütők. — Vasúti anyagok állandó forgalma. 7403

MERLE GEZA okl. mérnök ingatlan- és Aruforgalmi Szakirodója ARAD, Strada Eminescu 8. (Deák Ferenc-ucca 40. I. emelet)

„PANNONIA” gépgyár részvénytársaság BUDAPEST, V., Ujpesti rakpart 5. sz.

Szállít azonnal raktárról elsőrangú gyártmányú gyárilag javított 16, 24, 35, 50 és 60 lóerejű benzin és nyersolaj motorokat, valamint 40 lóerőtől 150 lóerőig elsőrendű DIESEL motorokat, ugyancsak eladó jelenleg Romániában raktározó több GANZ gyártmányú dupla hengerekkel. 419

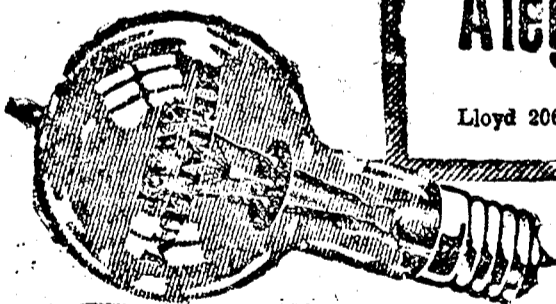
Levélbeli felhívásra jutányos árajánlatot küldünk.

Francia-Hajózási Társaság. :- Direkt vonatok átvezetés nélkül. CONSTANTA direkt NEWYORK. CONSTANTA-JAFFA-MARSEILLE. CONSTANTA-CANADA. CONSTANTA-DEL-AMERIKA

Felvilágosításokért és jegyek iránt lehet érdeklődni: 77

„SARNIA” Passzajul Somoedia, BUKAREST és „Reclama”, Cluj.

METALLUM

BYRAM
NEMES ANYAGOKBÓL KÉSZÜLT
LEGJOBB CIPŐTISZTÍTÓZSER.

Bégy fogakat és törtött arany fogakat a legmagasabb árban veszek
Fromet Ganez D'Moudjahed vizsgázott fogász ARAD, 14126
Bud. Reg. Ford. 17. Közvet. főhatalom 17.

Az orvos tudomány legújabb **ANTISIPHILITICUMA** a Tosse-gyár Bismogenolja Bismolui Richter, Neosalvarsan, Sifbersalvarsan, Neisilbersalvarsan, Tropol, Mercure colloidal Electrique Cim, Cyanmercurio salicylate, Cyarsal, Intrazol, Huile grise Vigier, Hydrarg cianat, Solarson.
Dr. Földes & Hehs, Arad.

G O E R Z

kamrák, objektívek, filmpakk — tekercsfilm lemezek — látcsövek.

Képes árjegyzéket ingyen küld:

L. B. Gibson vezérképviselő

Buourești, Str. Sevastopol 13. 7222 Rador 840

Ha szép akar lenni használjon **KULKA**-féle Lillom tejkrémet, szappant, pudert **Kulka Emil**, város gyógyeszer-3 szinben tár Timisoara. 106

Részletfizetésre is

hitelképes egyének napi árban

előnyös heti és havi részletfizetésre

vásárolhatnak férfi és női posztót, szöveteket, kész ruáglánokat, női és férfi kabátelméket. Párisi szabásunk a legdivatosabb öltönyöket készíti:

VARGA & ZEINER

Concurrentia posztó, szövet raktár.

Párisi szabósága, Arad, Piața Avram Iancu (Szabadság-tér) 21. Hoffmann Ottó mellett. 14203

Megvételre keresünk:

Házat, területet, ingatlant, lakásberendezést, zongorát, szőnyeget, stb.

„VICTORIA” Iroda, Arad, Piața Avram Iancu 16. 7410

Buzát, zabot, tengerit, lisztet és szénát minden mennyiségben vesz és elad

DOINA-cég, Arad,

Strada Barjiu (Rákóczi-ucca) 5. sz. 365

Apró hirdetések.

Füldnivaló az apróhirdetésekről:

Az apróhirdetések díját az alábbiak szerint számítjuk.

Minden szó hirdetéséért ára 250 lej.

Vastagabb betűvel 5 lej.

A vastagabb betűvel írván szavakat aláhúzással kell jelezni.

Hirdetéseket délután 4 óráig vehetünk fel.

Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

A legkisebb hirdetés ára 10 szög 25 lej.

Vasárnap 25 %-al drágább.

A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa.

Levelezés.

"JOGAZDÁGASSZONY" jellegű levél van az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 401

Aikalmazás.

KÉT és 4 éves fiúcskák mellé keresek a gyermek ápolásban és nevelésben jártas megbízható nőt. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 363

MODERN parkírozásokat vállal Pricha kertész Árad IV., Str. Cornel Leucutia 52. (Dugonics-ucca 50.) 6684

KÖNYVELEST, magyar-német levelezést órákra vállalom. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 311

JÓ HÁZBÓL való fiú tanulókat fizetéssel felvesszünk. Weiss Dávid fűszerüzlet Árad, Strada Mărășești (Kossuth-ucca.) 316

PERFEKT német gépiró levelezőt, ki mérlegképes könyvelő is keresek. Bloch papírüzlet. 318

MEGBÍZHATÓ boltiszolga felvétetik. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 319

KINDERGERTNERIN die auch Pfleger der Kinder versteht wird zu zwei Buben von 2 und 4 Jahren gesucht. Adresse in der Administration Aradi Közlöny. 363

VASKERESKEDŐ SEGÉD fiatal, jó kiszolgáló, román és magyar nyelvismerttel, felvétetik Lusztig Ernő vaskereskedőnél, Peoica-Maghiare (Magyarpécska) Jud. Arad. 383

FIATAL segéd vegyes szakmából felvétetik. Riedl, Árad, Piața Avram Iancu 10. szám. 395

BOLTISZOLGÁNAK ajánlkozok megbízható egyén. Kívánatra bemutatkozok. Ajánlatok az Aradi Közlöny kiadóhivatalában kérek. 362

PERZSA- és Smyrna-szőnyeg készítésben gyakorlott leány házakhoz ajánlkozok. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 387

MUNKASLEANYOK felvétetik. "Perfect" vésnök műintézet, Árad, Strada Eminescu (v. Deák Ferenc-u.) 16. 394

SZOBÁLEANY felvétetik azonnalra. Cím Árad, Str. Caragiale (Csiky Gergely-ucca) 8. 391

EGY ÉS FÉL ÉVES kisfiam mellé keresek 14-16 éves leányt. Német anyanyelvű előnyben. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 392

ELŐKÉLŐ üzletbe urleányok kiszolgálására felfogadtatnak. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 390

KIFUTÓ FIUK felvétetik HIRLAPIRODA Árad, Str. Románului 2. 389

KÉT ügyes csomagolóleány felvétetik Gazdasági Egyesület Árad. 10.005

PERFEKT szobaleány két tagú családnál azonnal felvétetik Bul. Carol 34. (Erzsébet körút 28.) földszint. 406

INTELLIGENS leány nagyobb gyermek mellé ajánlkozok, háztartásban segédkezem. Cím Árad, Strada Cosbuc 25-59. szám. 406

EGY idősebb szegénysorsú asszony otthon talál egy két gyermekes családnál. Érdeklődni Árad, Strada Alexandri (Sălăz-ucca) 1. szám ház mesternél délelőtt 11-12 között. 407

EGY kifutó fiú felvétetik "Orient" divátáruházban Árad. 404

PERFEKT szakácsnőt és mindenest keresek azonnali belépésre. Cím Wallinger hirdetőjében Áradon. 15.005

PÉNZTÁROSNŐNEK felvétetik könyveléshez érő nő. Ajánlatokat "Megbízható" címen Wallinger hirdetője Árad továbbít. 15.003

PARADÉS KOCSIST Keresek azonnali belépésre. Cím Wallinger hirdetőjében Árad. 15.003

Lakás.

KERESKEM egy kétszobás lakást bármely részben belépés mellett. Cím Árad, Bul. Regele Ferdinand 40-42. szám, Barna. Ugyanitt eladó egy ebédlő szekrény és egy ebédlő asztal. 403

BUTOROZOTT szoba teljes ellátással 15-ikére kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 411

Vétel és eladás.

SÜRGŐSEN eladó hálószoba, szalon, szőnyeg, kis kredenc, hintaszék, virágasztalok, scheslon, ágyak, antik szalon, Blüthner féldrövid zongora, íróasztal, kis divány, kávé eszt kanalak, dísz tárgyak, 6 személyes étkező szerszám, fekete kávé csészék, antik poharak, asztal és fénernemű, stb. Árad, Str. Consistorului 12. (vált Batthyány-ucca 23. I. em. 1000

EZÜST és dísz tárgyakat, szőnyegeket, antik dolgokat, háztartási cikkeket, fénerneműket, butorokat, bizománnyal veszek. Árad, Strada Consistorului 12. (Batthyány-ucca 23.) I. em. jobb. 1000

SMOCKING öltöny eladó. Cím Klima Józsefné, Árad, Str. Cuza Voda 17. 414

HÁLÓSZOBABUTOR eladó. Árad, Str. Jonescu (Károlyi-ucca) 7. Bővebbet a ház mesternél. 351

SMYRNASZÖNYEG 2 mtr. széles, 3 mtr. hosszú eladó. Árad, Str. Rahovei 17-25. (Mihály-ucca 51.) Horvát. 366

KERESKEM megvételre egy ebédlő kredencet, esetleg komplett ebédlőt. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 392

SZMOKING és frakköltöny, csaknem új, középtermetre eladó. Megtekinthető Lécsay-üzletében Árad, főposta mellett. 15.003

NÉGY SZEMÉLYES luxusautó olasz gyártmányu, üzemképes, eladó. Szabó drogeria Árad. 10.005

MŰTÁRGYAKAT, porcellánokat, japán és kínai dolgokat, antik butorokat, ezüst tárgyakat, perzsa és szmirnaszőnyegeket, egész gyűjteményeket a legmagasabb árban vásárol a Salon Artistique Árad, Bulev. Regina Maria 20. (Fischer Eliz-palota.) 11895

VESZEM könyvtárakat, hangjegyeket, bélyeggyűjteményeket, festményeket és hegedűket a legmagasabb árakon. Kerpel Izsó könyvkereskedése, 100.000 kötetes kölcsonkönyvtár Árad, Telefon 385. 13629

ANTIK BUTOROK, modern és régi festmények, perzsa-szőnyegek, műtárgyak, antik üveg és porcellán tárgyak állandó vétele és eladása. Vidéki meghívásra kiutazunk. Ajánlatok a tárgyak és árak megjelölésével Szépművészeti Szalon Árad Ortutay-palota címre küldendők. 13573

KLASSZIKUS Regénytár, Jókai összes műveit, Lexikont vásárol Knieszer papírkereskedő Árad, Strada Vladimirescu (Dobó-utca) 1. 13565

BUTOR RAKTÁROMBAN ebédlő, háló szobák, valamint kárpitos árak olcsó áron kaphatók. Wiegand Árad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-u.) 40a) 13585

VESZEM könyveket magas árban. Ajánlom 110.000 kötetes kölcsonkönyvtáramat. Krausz Paulina, színház-épület. 5426

REUMA szesz, kitűnően bevált szer köszvény, csusz, idegszába, stb. ellen. Dr. Földes gyógyszerár Árad. 54

HA olcsón és elegánsan akar berendezkedni, vegyen antik butort Salon Artistice-ben. Árad, Bulev. Regina Maria (Andrássy-tér) 20. 110

HAJAT vesz, hajfonatok, hajkreppek, legolcsóbban Fischer modern hajmunka vállalatánál Árad, Strada Mărășești (Kossuth-ucca) 58. 59

KÉZIMUNKA-anyagok, jumperpamut és selyem, saját készítményű himzett- és tüllüggönyök szolid árakban Erneszt üzletében Árad, színház mögött. 107

STELÁZSOK, nagy lisztes láda, takaréktűzhely, mindenféle butor eladó. Árad, Bul. Regina Maria 25. II. 21. 368

CSERÉPKÁLYHÁT keresek megvételre. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 374

SCHROLL schiffon, vászon, szövet, grenadin, női kalap legolcsóbb Poschnál Árad. 396

EGY alig használt rodli eladó. Árad, Strada Consistorului 5. (Batthyány-ucca) 29. szám, földszint 2. 398

HÁROM ajtószekrény eladó. Posch Árad, Str. Eminescu 8. 395

HÁLÓSZOBA berendezés eladó. Cím Árad, Str. Doamna Bălașa (Purgly Lajosné-ucca) 126. szám. 388

**Magas caloriájú
lupónyi kőszén, kokszot,
sziléziai szalonszén**
és
**speciális mosott
kovács-szén,**
valamint belföldi
közép caloriájú szeneket

azonnal szállít tüzemek és szénagy-kereskedők részére:

FERROCARBON

Bénkereskedelmi Társaság,
TIMIȘOARA

„Agrár” palota.
Telefon 9. 67

Sziléziai és belföldi bányák kizárólagos képviselői.

Fiók: Ófaj, Calea Regele Ferdinand 70.
Expositura: Petroșani és Kattowitz.

„PERFEKT”

vésnök műintézet
bélyeggyár,
dombormű nyomda,
ARAD. 410

Uzletek.

ELADÓ egy 8-as cséplőgarnitúra Magyar Gazdasági kazán, Dröbler cséplővel. Cím Árad, Str. Sft. Gheorghe No. 21. 412

HASZNALT OLOM megvételre keresek. Bővebbet a kiadóban.

Gyógyszertár.

GYÓGYSZERTÁR bérbeadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 301

SZIKVIZGYÁR jókarban, üvegekkel eladó. Bővebbet Ardelean Gheorge Ot-laca. 384

CURTICI községben régebben nagy vendéglőnek használt helyiségek üzleti, esetleg vendéglői célokra kiadók. Bővebbet Hámory-gazdaság, Árad, Strada Eminescu 5. szám. 7143

Oktatás.

MÉRSEKELT díjazás mellett kezdők részére zongora órákat adok. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 300

Különféle.

UZEMBEN levő rentabilis erdőkitermeléshez megfelelő tőkével társulnék. Levelek „Elsőrangú szakember” jellegű alatt az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kéretnek. 369

TENYŐS MARISKA okleveles szülésznő Árad, Bulev. Regele Ferdinand (József főherceg-ut) 10. szám. 380

TALÁLT farkaskutyát tulajdonosa átveheti. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 397

Apróhirdetések folytatása a 11-ik oldalon.

Nemesített hatvani zárt toku, kék

vetőmagnák

valamint az összes gazdasági és konyhakerti import

vetőmagvak

fajtiszta, elite minőségben kaphatók

14811

Mezőgazdák Kereskedelmi R.-T., Árad

(Gazdasági Egyesület.)